

NOTULEN van de digitale vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 28 januari 2021 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: de heer Ch.B. Aptroot, waarnemend burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer A.E.T. Andringa, mevrouw S.J. Boom, de heren J.Ph. Bos, mr. drs. C. Bremmer, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool, C.J. van der Elst en A.B. de Graaf, mevrouw drs. E.C. van Herk (later), de heren drs. P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren B.W. Reinke en J.A.E.L.M. van Rixtel, mevrouw J.C. Schroot en de heren A. in 't Veen, G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer mr. M.N. Cramwinckel en mevrouw Spil.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Ik open de vergadering van de gemeenteraad van Voorschoten. Goedenavond. Er is bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Van Herk.

Er was al eerder een motie ingediend die vreemd is aan de orde van de dag en ik zie dat er nog geen tien minuten geleden ook door de VVD een motie is ingediend die vreemd is aan de orde van de dag. Bij dat agendapunt wil ik het daarover hebben, omdat dat wel erg kort dag is, maar de moties die vreemd zijn aan de orde van de dag, worden behandeld bij agendapunt 13.

Ik wil de aanwezigheid van iedereen goed kunnen vaststellen. Ik ga uw namen in alfabetische volgorde opnoemen. Ik vraag u om dan de camera en het geluid aan te doen en te zeggen dat u aanwezig of present bent, zodat we zeker weten dat we u echt in de vergadering hebben, zeker als we straks besluiten gaan nemen.

(De voorzitter noemt de namen van de raadsleden, waarna zij achtereenvolgens te zien en te horen zijn.)

De **voorzitter:** Bij het vragenuurtje zijn er vragen van de heer Bremmer over de verdere toekomst van de Moeder Godskerk. Ik heb al genoemd dat er bij agendapunt 13 een motie van de heer Van Oostrum en nog een andere motie aan de orde komen die vreemd zijn aan de orde van de dag.

Met deze wijziging wordt de agenda vastgesteld.

2. Beëdiging burgercommissielid

De **voorzitter:** De heer Peter Paul Lippinkhof, die burgercommissielid gaat worden voor de D66-fractie, is niet geheel nieuw in ons gezelschap. Hij is aangemeld. We zouden kunnen zeggen dat hij een soort Heintje Davids is, maar daar heeft hij de leeftijd niet voor. We hebben recentelijk afscheid genomen nadat hij een raadslid had vervangen. Nu komt hij als burgercommissielid. Ik zou haast zeggen "hartelijk welkom", maar we gaan hem toch eerst beëdiging.

De heer Lippinkhof legt de belofte af die behoort bij de benoeming tot raadslid.

De **voorzitter:** Ik ben de eerste die de heer Lippinkhof kan feliciteren met zijn benoeming tot burgercommissielid. Ik zou zeggen: welkom terug, veel succes in het werk en hopelijk ook - dat straalt u nu eigenlijk al uit - veel plezier in uw werk, want het is mooi werk in het belang van onze inwoners en ons dorp. Dank u wel. We kunnen u helaas niet feliciteren, maar er gaat een moment komen waarop we elkaar wel weer echt gaan ontmoeten.

3. Vaststellen raadsnotulen van 10 december 2020

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

4.1. Brieven van instellingen of burgers

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Ik heb opmerkingen over de brieven 1390 en 1398. We willen graag de stand van zaken vernemen inzake het woonwagengebeleid. Dat mag mondeling maar ook schriftelijk. Brief 1391 over de stand van zaken inzake naamgeving van het Berkhoutpark is besproken in de commissie B&B. Daar horen we ook graag meer over. Wat brief 1396 betreft weten wij niet zeker of de gevels in Voorschoten brandveilig zijn. Daar horen we dus ook graag een korte reactie op. Wat brief 1399 en brief 1416 betreft: zetten wij ons beleid voort om geen chemische gewasbescherming in te zetten nu de wetgeving gewijzigd is?

De **voorzitter**: Het gaat om de brieven 1390, 1391, 1396, 1398, 1399 en 1416. Bij een aantal brieven stond al dat u een afschrift zou krijgen. Van de paar brieven waarbij dat niet het geval is, zullen wij u een afschrift sturen. Dan kunt u het altijd aan de orde stellen als u vindt dat er nog een vraag openstaat of als u het niet eens bent met iets. Zullen we dat zo doen?

Mevrouw **Schroot** (D66): Prima. Dank u wel.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben gisteren in het Presidium verzocht om brief 1415, het rapport van het onderzoek van de FNV naar verdringing, mee te nemen in een bespreking in de commissie Mens en Samenleving. Ik heb begrepen dat het Presidium daarmee akkoord is gegaan. Hartelijk dank daarvoor.

De **voorzitter**: Brief 1415 over het onderzoek naar verdringing is inderdaad besproken. Dit zal tijdens de commissievergadering worden geagendeerd aan de hand van een notitie, een raadspleegbrief van het college.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Mevrouw Schroot noemde net al de brieven 1390 en 1398 over het woonwagengebeleid. Gisteren heb ik in het Presidium al verzocht om een reactie daarop van het college met het standpunt inzake het woonwagengebeleid en heb ik ook verzocht om dat standpunt voor de zomer te bespreken in de commissie Wonen, Ruimte en Groen. Daar is het Presidium mee akkoord gegaan.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Het gaat over 1418, de e-mail van de Alliantie Burgers Voorschoten, met als onderwerp de samenwerking tussen de gemeente en de vele vrijwilligersorganisaties. Wij verzoeken het college gehoor te geven aan het verzoek van de Alliantie om met haar in gesprek te gaan. De Alliantie doet daar een duidelijke handreiking toe. Die wordt kennelijk nog niet opgepakt. Ons verzoek is nadrukkelijk om met de Alliantie inhoudelijk het gesprek aan te gaan over dit onderwerp.

De **voorzitter**: Dat hebben we in ieder geval gehoord. Wacht u even af hoe het college daarop reageert.

Met inachtneming hiervan wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4.2. Informatiebrieven van het college van B en W

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik wil graag informatiebrief 101 over een mogelijke integriteitskwestie nog even benoemen. De SP vindt het heel erg belangrijk dat echt boven water komt of hier iets aan de hand is. We willen daarom de reactie die de burgemeester gaat sturen en die hij in deze informatiebrief aankondigt, ook graag aan de raad toegestuurd zien en mogelijk in een volgende raadsvergadering ook even aan de orde kunnen stellen.

De **voorzitter**: Ik zeg in ieder geval toe - dat was ook mijn bedoeling - dat ik de afdoening naar aanleiding van deze informatiebrief over de column van de heer Carabain naar de raad zal sturen.

Die krijgt u dus. Dan merken we wel of u dit geagendeerd wilt zien of niet. Ik begrijp dat u daarmee kunt instemmen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. In de allerlaatste zin van brief 097 over de actualisatie van de wooncijfers staat dat in december de actualisatie van de cijfers aan de provincie wordt aangeleverd. Kunnen wij een afschrift krijgen van die actualisatie van de cijfers?

De **voorzitter**: Dat is zo'n concrete vraag dat ik even kijk of wethouder Cramwinckel daar nu een antwoord op kan geven of dat we dit later laten weten.

Wethouder **Cramwinckel**: Het antwoord is ja, voorzitter.

De **voorzitter**: Oké, u krijgt dat afschrift dus.

Met inachtneming hiervan wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

Besloten wordt overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

5. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: De heer Bremmer zal enkele vragen stellen over de Moeder Godskerk.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Gelet op de overvolle agenda zal ik dat wellicht in steekwoordachtige bewoordingen doen. Recent hebben we gelezen dat de Moeder Godskerk vlak voor de kerst definitief verkocht is aan de firma Niersman Ontwikkeling. Aannemend dat het college hiervan kennis heeft genomen, is mijn vraag of dit bericht klopt en of alle juridische formaliteiten, inclusief het tekenen van de transportakte voor de overdracht, zijn afgerond. Met andere woorden, is sinds kort inderdaad juridisch sprake van een gewijzigde situatie ten opzichte van vóór de verkoop aan Niersman? Was dit bericht voor het college een verrassing? En is voorts het bericht in de Voorschotense Krant juist dat met de koper overeen is gekomen dat de nieuwe bestemming woonbestemming zal worden? En wat betekent deze verkoop voor de beleidsopstelling van het college? Betekent deze verkoop dat in dit dossier een zekere versnelling verwacht mag worden? Wat is de stand van zaken in de contacten met het Cuypersgenootschap over een monumentenstatus voor het gebouw? En wat is de verwachte afronding van het besluitvormingsproces rond de status van dit kerkgebouw, gegeven de procedure die door het Cuypersgenootschap is aangespannen? Als het kan, zijn wij ook graag benieuwd naar de stand van zaken inzake het herbestedingsonderzoek. We hebben daar al een aantal keren naar gevraagd. Welke rol ziet het college in dit verband voor de raad? Kan het college ten slotte nog iets zeggen over de verstandhouding, de relatie, tussen de huidige huurder, het GODcentre, en de firma Niersman en over de implicaties op korte termijn van de verkoop van de Moeder Godskerk voor het huurcontract met de huidige huurder? Zijn er, voor zover het college bekend, eventuele andere opties in Voorschoten voor het GODcentre, gegeven de recente verkoop? Hartelijk dank dat ik deze vragen kon stellen.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Ik zal mijn antwoorden ook in steekwoorden geven. De kerk is inderdaad verkocht, ook in definitieve zin, zoals de heer Bremmer aanduidt. Het was geen verrassing, want het hing al een tijd in de lucht. Het was afhankelijk van een bisschoppelijke machtiging. Het brengt op zichzelf geen wijziging in de huursituatie van dit moment, want zoals u wellicht nog weet uit uw college Burgerlijk Recht breekt koop geen huur. Dat geldt hier uiteraard ook. Er is een huurcontract met een looptijd van twee jaar. Daar wordt door die koop op zichzelf geen verandering in gebracht. Volgens mij is al in 2016 door het Cuypersgenootschap een verzoek ingediend om de kerk aan te wijzen als gemeentelijk monument. Wij hebben dat verzoek aangehouden, omdat we dat willen coördineren met een eventueel ander verzoek rondom de nieuwe toekomst van de kerk. Dat hebben we in 2019 ook al met u gedeeld. Maar voordat dat kan gebeuren, moet er eerst een zogenaamd herbestedingsonderzoek plaatsvinden. Ik heb vanmiddag nog even contact gehad met de firma Niersman, die dat herbestedingsonderzoek nu laat uitvoeren. De verwachting is dat dat in het tweede kwartaal ter beschikking komt. Dan kunnen alle partijen opnieuw nadenken over de vraag of een economische toekomst voor die kerk haalbaar is en wat voor scenario's dat precies oplevert. Dan kan dus nadere besluitvorming plaatsvinden. Maar wij zijn in eerste instantie dus afhankelijk van de conclusies die Niersman maar ook het GODcentre met elkaar trek-

ken over de toekomst van de kerk. Dat kan nog allerlei kanten uit. Het is te vroeg om daar nu een oordeel over te vellen.

Ik denk dat we uw vraag hoelang dit helemaal gaat duren, pas kunnen beantwoorden in de zomer, als helderder wordt wat zowel het GODCentre als Niersman precies willen, want dat is gewoon onhelder. Daarna is de gemeente aan zet, zoals ik aangaf, want uiteindelijk is het, zoals u weet, de gemeente die bepaalt welke bestemming daar op haar plaats is, of dat handhaving van de huidige bestemming "kerk" is of dat daarin verandering gebracht moet worden. In die zin is het ook niet relevant wat in het koopcontract staat. Daar zijn wij als gemeente ook geen partij in. We weten ook niet precies wat daarin staat. Voor ons is relevant welk verzoek er nu komt. Vervolgens is relevant wat het college vindt en wat u als raad daarvan vindt. Wat de planning betreft kan ik u op dit moment dus niet heel veel duidelijkheid bieden, behalve die herbestemming die waarschijnlijk in het tweede kwartaal boven water komt. Daarna zullen we moeten zien hoe het proces verder loopt.

Ik vind het moeilijk om een uitspraak te doen over hoe de verhoudingen tussen de partijen zijn. Ik heb geen aanwijzingen dat die verhoudingen slecht zijn of zo, maar dat weet ik ook niet precies.

De **voorzitter**: Meneer Bremmer, heeft u nog een korte, aanvullende vraag?

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Allereerst dank ik de wethouder voor zijn uitvoerige antwoorden. Omwille van de tijd zal ik dat nu niet doen. Ik stel het wel op prijs als wij, bijvoorbeeld in de commissie WRG, de discussie de komende maanden een keer kunnen voortzetten. Ik zou eventueel nog schriftelijke vragen kunnen stellen naar aanleiding van dit antwoord, maar op dit moment maak ik even een pas op de plaats en dank ik de wethouder.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter, ik heb nog een aanvulling, als dat zou kunnen.

De **voorzitter**: Volgens ons reglement van orde wordt alleen de vragensteller in de gelegenheid gesteld om aanvullende vragen te stellen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik wilde ook één vraag stellen, maar ...

De **voorzitter**: Nee, dat wil ik echt niet.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Dan laat ik het hierbij.

De **voorzitter**: U kunt altijd laten weten dat u dit tijdens de commissievergadering nog even wilt bespreken, maar ik wil me wel strak aan ons reglement van orde houden.

6. Hamerstukken:

6.1. Ambtelijk horen bij de behandeling van bezwaarschriften (raadsregistratienummer Z/20/048475/211781);

6.2. Evenementenbeleid Voorschoten 2021: wijziging APV (raadsregistratienummer Z/20/040007/219810)

Deze voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

7. BESPREEKPUNTEN

8. Centrumvisie Voorschoten (met horeca en retail) (raadsregistratienummer Z/20/049507/0218705)

De **voorzitter**: We bespreken nu de Gebiedsvisie Centrum Voorschoten. Deze visie is bedoeld als ontwikkelkader voor de actualisatie - die dus nog gaat volgen - van de Economische Visie op het gebied van horeca en detailhandel, de Economische Agenda en de sectorale inbreng voor ruimtelijke kaders in de toekomst.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het document dat door de heer Van Bochove van Blaauwberg met een voorwoord en leeswijzer wordt gepresenteerd, is een brede beschouwing van uitdagingen en dilemma's voor ons dorp. Het is een appel om de luiken open te zetten en onze blik te verruimen. Het is inspirerend, soms trendy, dan weer vaag en het roept veel vragen op over de rol

van de gemeente. Maar het is goed dat het ons opschudt; dat vinden we belangrijk. Tegelijkertijd hebben wij twee bedenkingen. Allereerst stelt het college voor dat de raad het document als ontwikkelkader vaststelt. Je kunt voor het woordje "kader" wel het woordje "ontwikkel" plakken, maar het blijft een feit dat de raad in dat geval ten behoeve van het college een kaderstellende notitie vaststelt waarin de 33 beleidsuitspraken in het document als piketpalen voor verder beleid fungeren. En wat is dan die ontwikkeling van het document? Enigszins karikaturaal zou je die ontwikkeling als volgt kunnen duiden: van frozen town naar urban living and daily urban system. Het gekke is dat als je die woorden ontdoet van hun nogal bombastische lading, ik me best iets kan voorstellen bij onderdelen ervan. Maar dit betekent niet dat we het op voorhand eens zijn met alle beleidsuitspraken en opvattingen in het document. Op het moment dat we deze notitie bestempelen tot kaderstelling voor vervolgbeleid - want dat impliceert het woord "ontwikkelkader" - besluit je dat de beleidsuitspraken als piketpalen fungeren voor verder handelen. Dat vinden wij prematuur. We vinden het document een betekenisvolle inspiratiebron voor verder beleid, dus een belangrijk document, waar we verder met elkaar en met betrokkenen over moeten praten in relatie met de Economische Visie en de Economische Agenda. Daarom dienen wij een amendement in. In de commissie B&B heeft de wethouder vorige week gezegd dat hij daarmee zou kunnen leven. Mijn vraag aan de wethouder is of hij dat nog steeds vindt. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de SP, ONS Voorschoten, het CDA en Voorschoten Lokaal Sterk, luidt:

"Amendement 115.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 28 januari 2021,

gezien het raadsvoorstel nr. Z/20/049507/0218705,

constaterende dat:

- a. de gebiedsvisie Stadsdorp in beweging een inspirerende en brede beschouwing bevat van uitdagingen en dilemma's;*
- b. Voorschoten behoefte heeft aan een dergelijke beschouwing om de luiken open te zetten en om de blik op de ontwikkelingsrichting van het centrum te verruimen;*

overwegende dat:

- a. het college voorstelt de gebiedsvisie als kaderstellend document vast te stellen;*
- b. de gebiedsvisie 33 (richtinggevende) beleidsuitspraken bevat die, afzonderlijk en in samenhang, nog geen onderdeel van beraad zijn geweest in de raad;*
- c. het daarom de voorkeur verdient om als raad uit te spreken dat de gebiedsvisie inclusief de 33 beleidsuitspraken wordt beschouwd als betekenisvolle inspiratiebron voor de actualisatie van de Economische Visie, de Economische Agenda en voor de sectorale inbreng voor ruimtelijke kaders in de toekomst;*

Besluit in het beslispunt behorende bij dit agendapunt het woord 'ontwikkelkader' te vervangen door 'betekenisvolle inspiratiebron', waardoor het beslispunt als volgt luidt:

De Gebiedsvisie Centrum Voorschoten vast te stellen als betekenisvolle inspiratiebron voor de actualisatie van de Economische Visie, de Economische Agenda en voor de sectorale inbreng voor ruimtelijke kaders in de toekomst."

Onze tweede bedenking heeft te maken met de toekomstige rol van de gemeente. In het document lees je aan de ene kant dat we moeten afstappen van het idee van een restrictieve planologie - daar ben ik het mee eens - maar dat het geen zin heeft om vanuit de overheid een echte planning na te streven of zelfs maar om sturing te geven en dat we naar een argumentatieve besluitvorming moeten met zachte beleidsinstrumenten. Dat is de ene kant, maar aan de andere kant wil de nota geen uitgaansboulevard op de Voorstraat en geen Airbnb in het centrum, maar wel betaalbare bedrijfs- en ontmoetingsruimtes met een huurprijs vanaf € 50 per vierkante meter et cetera. Kortom, aan de ene kant lezen we passages die lijken te wijzen op een keuze voor een overheid die wel wil meepraten en meedenken maar niet stimuleert of stuurt. Aan de andere kant staan er allerlei ontwikkelingen beschreven die je niet wilt - en daar zul je dan toch instrumenten voor moeten hebben - of die je wel wilt, zodat je soms zult moeten stimuleren en kaders zult moeten meegeven. Dat hebben we toch wel geleerd bij Arsenaal-Segaar. Kortom, waar het document spreekt van een

zover mogelijk terugtrekkende overheid die al haar kaarten zet op het succes van een argumentatief proces, vinden wij het document naïef en gedateerd. Waar het spreekt van gewenste en ongewenste ontwikkelingen, missen we het beleidsinstrumentarium. Daarom leggen we naast het amendement een motie ter bespreking en besluitvorming aan de raad voor. De motie, die mede wordt ingediend door de SP, ONS Voorschoten, het CDA en Voorschoten Lokaal Sterk, luidt:

"Motie 177.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 28 januari 2021,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. de centrumvisie Stadsdorp in beweging er begrijpelijk van uitgaat dat 'restrictieve planologie' niet meer van deze tijd is;*
- b. de opstellers van de centrumvisie uit lijken te gaan van een gemeentelijke overheid als toeschouwer van een op argumenten gebaseerd debat en overleg tussen belanghebbenden,*
- c. waarbij het geen zin heeft om 'vanuit de overheid een echte planning na te streven of zelfs maar om sturing te geven' (blz. 33. Onderstreping door opstellers motie);*

overwegende dat uit ervaringen van de afgelopen jaren is gebleken dat een volledig terugtrekkende overheid niet per definitie leidt tot resultaten die aansluiten bij een publiek belang en recht doen aan uiteenlopende belangen van betrokkenen;

verzoekt het college, in de Economische Visie en de Economische Agenda een beschrijving op te nemen van de beleidsinstrumenten die de gemeente gebruikt om geformuleerde ambities dichterbij te brengen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. De VVD heeft met genoegen de Centrumvisie gelezen en is blij dat dit document er ligt. Het biedt heel veel mogelijkheden. Het omschrijft veel en het prikkelt veel. Als je het leest, sta je soms verbaasd en denk je soms: goh, dat is een nieuw inzicht. Voor ons is het belangrijk dat het mogelijkheden geeft aan mensen die breed denken en die een onderneming, klein of groot, zouden willen starten. Het biedt ook mogelijkheden om verschillende functies te combineren; daar wordt ook iets over gezegd. Het geeft ook aan welke dingen nodig zijn in verband met elkaar, vooral gericht op het centrum. Ik doel daarmee vooral op het feit dat we ook in het centrum plekken hebben waar we heel goed woningbouw neer zouden kunnen zetten. Dat biedt ook een perspectief voor de opgave die we daar hebben liggen. We willen net als in de commissie graag benadrukken dat we op een gegeven moment wel de stap moeten zetten dat we met iets moeten beginnen. In dit soort zaken zien we vaak dat iedereen een klein beetje op elkaar wacht. Iedereen ziet zelf wel wat hij moet doen, maar we willen ook graag dat er op een gegeven moment een stap wordt gezet. Een belangrijke stap die de gemeente wel kan regelen en sturen, is het opvullen van plekken met woningbouw, omdat dat meerdere doelen zal steunen.

Nogmaals, wij vinden het belangrijk dat dit document, gericht op het centrum, gebruikt wordt om richting te geven aan hoe we de Economische Agenda gaan opstellen. Zo zouden we het ook het liefst geformuleerd zien en zo beschouwen we dit document ook. Dit document geeft niet aan wat we gaan doen, maar geeft ons richting om de Economische Agenda te vullen, zodat daar meer mogelijkheden in komen om panden te benutten, zodat zij mensen kansen geeft en misschien ook eens anders denkt dan de dingen die er nu in zitten, waardoor je niet de geijkte weg volgt maar dit document er nog eens bij pakt en ziet "goh, hier staan nog wel dingen in die ons prikkelen in het denken over welke groep mensen en wat voor ondernemers je hier zou willen hebben". Aan sommige mensen kun je het prima overlaten om hun eigen initiatief de kans te geven en samen met elkaar aan iets te bouwen. Ik denk dat we de visie meer zo zien en dat zij meer die kant opgaat dan dat we het nu, zoals gesteld wordt, volledig loslaten en wel zien wat er gaat gebeuren. Wat dat betreft zijn dit richtinggevend gedachten om de volgende stappen te gaan zetten. Wij zien er als VVD zeer naar uit dat dat ook gaat gebeuren. Wij vragen de wethouder nog om dit soort dingen te beamen, vooral het idee dat dit document als een richtinggevend document kan worden beschouwd en wellicht ook als zodanig kan worden geformuleerd.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik heb in de commissievergadering al gezegd dat ik eigenlijk vier punten had, maar toen had ik er drie. Ik heb er nog eentje bij. Het gaat vooral over de status van het stuk, de inspraak van de raad en de inwoners, de gevolgen voor besluitvorming en de rol van de gemeente in het hele proces. Ik heb al een aantal mensen hierover horen praten. Ik ga eerst in op de status van het stuk. Er wordt gesproken over "kader". Wij zijn een kaderstellende raad. Dat betekent dat wij, als we dit besluit nemen volgens de besluitvorming die voorligt, eigenlijk de kaders hebben gesteld en het college de vrijheid geven om alles uit te voeren wat erin staat. Wij zijn daarom medeondertekenaar van het amendement van de Partij van de Arbeid om dit stuk een andere naam te geven. De VVD zei het ook al even: het moet in ieder geval een inspirerend, richtinggevend stuk zijn. Dus wij ondersteunen het amendement.

Punt twee is de inspraak van de raad en de inwoners. Als je het nu al min of meer als kader gaat zien en als er bij dit stuk al niet heel veel inspraak is geweest, dan komen we straks in problemen bij de verdere invulling van hoe we het in het dorp willen hebben.

Punt drie betreft de gevolgen voor de besluitvorming. Ik zei het in feite al: wat is straks nog de rol van de raad en wat is de rol van de inwoners? We hebben ooit een mooie toekomstvisie gehad richting 2025. Daar hebben we iedereen bij betrokken. Daar is het rapport van Blaauwberg ook enigszins van uitgegaan door de Economische Visie die daar toen aan gekoppeld is. Maar nogmaals, dit geeft mij het gevoel dat we als raad, door het op deze manier vast te stellen, onszelf min of meer buitenspel zetten in de toekomst. Vandaar dat we er, om die twijfel weg te nemen, liever een andere benaming aan geven binnen de besluitvorming.

Dan is er nog een vierde puntje, waarover de Partij van de Arbeid al een motie heeft ingediend. Ook die hebben we onderschreven. Daarbij gaat het om de rol van het college, van het bestuur. Ik voelde even de neiging om te zeggen dat we straks twee ploegen het veld opsturen zonder scheidsrechter. Dat gaat niet altijd goed. Het kan goed gaan. Het gaat niet altijd goed, maar op vele gebieden binnen het stuk zal er toch een regierol van de gemeente blijven. Daar wijst deze motie ook op. Ook die motie steunen wij dus graag.

Mevrouw **Boom** (D66): Voorzitter. Wij hebben het stuk reeds uitgebreid besproken in de commissie B&B. Zoals toen ook aangegeven, vindt D66 de voorliggende Centrumvisie een goed stuk. Het leert ons wat het DNA van Voorschoten is. Dat is erg interessant om te lezen: waar komen we eigenlijk vandaan en hoe staan we er vandaag de dag voor? Maar vooral: waar liggen onze uitdagingen en kansen? D66 kan zich goed vinden in de richtingen die worden geschetst. Wel hebben wij sympathie voor de opmerkingen van de SP in de eerdere vergadering van de commissie B&B: Voorschoten is een dorp voor iedereen en moet dat ook blijven.

Tijdens de commissievergadering is ook uitvoerig gesproken over details in deze adviesnota. Er ligt een voorstel om het woord "ontwikkelkader" te vervangen door "betekenisvolle inspiratiebron". Ook is er gevraagd om beleidsinstrumenten toe te voegen. Wij denken dat deze details afleiden van de inhoud. Door te spreken van "inspiratiebron" wordt het stuk toch ook irrelevant en betekenisloos gemaakt. Dat willen wij liever niet. De vraag die naar onze mening voorligt, is vrij simpel: bent u het eens met de inhoud van het stuk, dus met de voorliggende visie, ja of nee? Wij verneemen ook heel graag van de wethouder hoe hij hiertegen aankijkt.

Tot slot. Naar ons idee is de status van het stuk helder. Het geeft college en ambtenaren een stip op de horizon, een richtlijn om met concrete voorstellen te komen. Zoals in het voorstel staat, zijn dat in eerste instantie de Economische Visie en de Economische Agenda. Wij kijken alvast uit naar de bespreking van die stukken, waarbij we daadwerkelijk over de concrete plannen gaan praten.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij vinden het rapport over het geheel inhoudelijk toch te vaag, te weinig richtinggevend. Wat beoogt dit rapport nu precies? We hebben het door de PvdA opgestelde amendement, waarin afstand genomen wordt van het kaderstellende gehalte van dit rapport, daarom graag mede-ingediend.

In dit rapport worden ten aanzien van ten minste 33 onderwerpen beleidsuitspraken gedaan en die worden vervolgens weer net zo hard ontkracht. Wat dat betreft gaan we toch niet helemaal mee met voorgaande sprekers, die vrezden dat je, als je dit rapport zou aannemen, jezelf vastzet omdat je je dan moet houden aan kaders. Ik wil verwijzen naar de vraag die wij in de commissie aan het

college hebben gesteld. We hebben de wethouder gevraagd om met een oplegnotitie of inlegvel van één A4 te komen met een concretisering: wat staat er nou echt? Daar had de wethouder geen zin in. Die concretisering is er dus niet. Dat is jammer, maar tegelijkertijd begrijpen we het wel een beetje, want we zouden die concretiserende samenvatting ook zelf niet kunnen maken, althans niet zonder aanvullend alsnog besluiten te gaan nemen. Dat zal dus later gaan gebeuren.

In het rapport staat dat de overheid best-casesituaties, gewenste situaties, kan uitlokken of complimenteren als die situaties ontstaan. Sturen kunnen we niet. Wij denken dat dat een vrij reële zienswijze is. We hebben dat punt vorige week in de commissie inhoudelijk genoemd en het is nu opgepakt, onder andere in de door de PvdA ingediende motie, die we dus graag mede hebben ingediend. We willen het stuk zeker niet ridiculiseren. Het is inderdaad ook prikkelend en er worden fraaie vergezichten geschetst. Het is niet fout wat er staat, maar de toepasbaarheid is het probleem: we kunnen ons dat niet zo goed voorstellen. Daarnaast staat het toch vrij vol met zeer algemene macro-economische verkenningen die je op wel 180 gemeenten in Nederland van toepassing kan verklaren. Met twee benen op de grond staan en op een realistische manier de toekomst inkijken, zoals bekend is dat een benaderingswijze die ONS Voorschoten graag koestert. Aan dit rapport blijft de vraag kleven wat we er nu mee moeten.

De raadsfracties is overigens ongeveer een halfjaar geleden verzocht om input te geven voor de nog op te stellen Economische Agenda en Economische Visie. Die bijdragen van de fracties zijn opgenomen in het nu voorliggende rapport van Blaauwberg, tot onze verbazing overigens, want we hadden verwacht die inbreng aansluitend met elkaar te bediscussiëren bij de agendapunten Economische Visie en Economische Agenda, zonder dat er zo'n tijdrovende tussenstap middels het Blaauwbergrapport zou komen. Maar goed, in het rapport van Blaauwberg worden twee fracties met name genoemd vanwege de substantiële bijdragen die zij hebben geleverd, hoewel die gericht waren op de Economische Visie en de Economische Agenda. Die fracties zijn de fractie van de PvdA en de fractie van ONS Voorschoten. Omdat die inbreng nu is opgegaan in een breder, veel meer omvattend en wat wollig geformuleerd stuk, herkennen wij onze inbreng echter niet. Bij de behandeling van de Economische Agenda en de Economische Visie zal u derhalve van ons horen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. In de commissie B&B heb ik een verhaal geschetst over hoe het centrum er met deze Centrumvisie uit kan zien. Dat heb ik toen gedaan vanuit het perspectief van een jong gezin, maar een dergelijk verhaal bestaat natuurlijk ook voor senioren die vanuit een intussen te groot huis de stap naar een appartement willen zetten of voor lokale starters die zowaar huurwoningen kunnen krijgen in het eigen dorp. Ook voor hen is deze visie interessant, want bouwen in en rond het centrum is een belangrijk onderdeel van deze visie. Dat betekent wat ons betreft compact bouwen, met veel kansen voor alleenstaanden, ouderen en starters, in alle prijsklassen. Compacter bouwen zorgt ervoor dat koopappartementen betaalbaarder worden, juist in het middensegment, maar zorgt er ook voor dat er veel meer kansen zijn voor sociale huurappartementen.

De Centrumvisie ziet het centrum van Voorschoten voor zich als een woonkamer. Dat betekent dat er behalve voor diverse winkels en horeca ook ruimte moet zijn voor meer voorzieningen die eraan bijdragen dat weer meer mensen het centrum regelmatig bezoeken, dus publieke functies en panden met een maatschappelijke inslag. Maar het gaat niet alleen om meer voorzieningen. De strikte scheiding tussen ondernemen en wonen is er eentje die gaat veranderen. Daar moet ruimte voor zijn. Ruimte voor innovaties is een van de belangrijke punten uit de nieuwe Centrumvisie. De gemeente moet dan ook zorgen dat ondernemers en bewoners van het centrum die ruimte krijgen, niet door zich als gemeente terug te trekken maar juist door de regie te pakken, zoals door een aantal andere fracties is aangegeven. Daarmee dient de gemeente ook te zorgen voor heldere kaders, want als we iets geleerd hebben uit het verleden, is het dat duidelijke randvoorwaarden heel belangrijk zijn om iets voor elkaar te krijgen. Als we dat niet doen, dreigen situaties zoals rond Segaar en Arsenaal. Laat dat dan ook een les zijn met het oog op de toekomstige Omgevingswet.

Nu moeten de volgende stappen gezet worden. GroenLinks rekent erop dat de gemeente daarbij duurzaamheid en circulaire economie als belangrijke waarden hanteert.

De heer **Maassen** (SP): Ik hoor de heer 't Lam zeggen dat hij een regierol van de gemeente erg belangrijk vindt en dat duidelijke kaders essentieel zijn. Dat ben ik heel erg met hem eens. Mijn vraag aan de fractie van GroenLinks is daarom of GroenLinks vindt dat dit stuk die kaders en die regierol duidelijk faciliteert. Of is dit stuk daar niet genoeg voor?

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Dit is niet het stuk waarin heel duidelijk bepaald wordt wat de gemeente wel of niet gaat doen. Het geeft aan dat er ruimte moet zijn voor innovatie, bijvoorbeeld voor ondernemers en bewoners, maar er wordt ook aangegeven dat de gemeente niet buiten schot moet blijven. In dat opzicht ben ik het dus met de SP eens dat die rol gepakt moet worden. Ik kan ook aangeven dat wij in dat kader sympathie hebben voor de door de PvdA en de andere oppositiepartijen ingediende motie.

De **voorzitter**: Ik zag de heer De Graaf, maar ik geloof dat hij inmiddels zijn interruptie heeft ingetrokken.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ik vermoed al waarom.

De **voorzitter**: Dan kunt u doorgaan.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ik was bezig met voor ons belangrijke onderwerpen, zoals circulaire economie en duurzaamheid. Dat vinden wij belangrijke waarden voor het ontwikkelen van het centrum. Daarmee kunnen we, om het praktisch te maken, bijvoorbeeld denken aan een kringloopwinkel en het gebruik van circulaire materialen, maar ook aan het stimuleren van de verkoop van allerlei herbruikbare producten en zorgen dat de afvalstroom gerecycled wordt. Deze waarden zijn niet alleen belangrijk voor de leefbaarheid, maar bieden ook economische kansen, juist met deze Centrumvisie. College, pak die kansen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Zoals mevrouw Boom van D66 al aangaf, heb ik namens de SP in de commissie aangegeven dat deze Centrumvisie wat mijn partij betreft een beetje te eenzijdig is. Zij is heel erg gericht op een toekomstbeeld van jonge, hippe, alternatieve ondernemers. Er is helemaal niks mis mee om dat soort mensen in je dorp te hebben, maar je moet je daar niet eenzijdig op richten, omdat dan de kans bestaat dat andere mensen minder aan bod komen. Wij vinden het heel belangrijk dat de visie van de gemeente duidelijk uitstraalt dat Voorschoten voor iedereen toegankelijk moet zijn en blijven. Nou, "blijven"; op dit moment is Voorschoten niet voor iedereen toegankelijk. Dat is juist een probleem dat benoemd moet worden.

Dit stuk leest meer als een gedachte-experiment dan als een beleidsstuk. Dat komt vooral tot uiting doordat het strijdig is met diverse door de gemeenteraad aangenomen beleidsstukken.

De heer **Van den Dool** (VVD): Ik vind het toch wel jammer dat de SP weer zegt dat het allemaal eenzijdig is, terwijl wij toch heel duidelijk lezen dat het stuk uitnodigt. Vooral in het stuk waarin de fracties worden genoemd die een bijdrage hebben geleverd aan dit stuk, wordt aangegeven dat die fracties hebben benoemd dat we, wat ondernemers betreft, graag ook jonge mensen aantrekken; dat hebben de rapportenschrijvers daaruit gehaald. Niemand wordt dus uitgesloten. De politiek heeft het al benoemd.

De heer **Maassen** (SP): Dat is dus precies waarom ik vind dat dit meer een gedachte-experiment dan een beleidsstuk is. Er worden een aantal vergezichten geschetst waardoor het niet heel duidelijk is. Het is geen stuk waarin de kaders worden omschreven. Er worden een aantal gedachten geschetst. Dat is precies waarom je het niet "een beleidsstuk" moet noemen, want voordat je het weet, zit je dan vast aan die gedachten.

Ik was net aan het uitleggen waarom ik vind dat het niet echt een beleidsstuk is. Dat is vooral zo omdat het strijdig is met een aantal andere aangenomen beleidsstukken. Daarbij noem ik met name de Economische Visie. Ik kan me nog levendig onze discussie herinneren over de Economische Visie, vooral de Economische Visie van de Leidse regio. Daarin werd benoemd dat detailhandel alleen mogelijk kon zijn in de Schoolstraat en rond winkelcentrum Noord-Hofland en dat op andere plekken eigenlijk geen detailhandel wenselijk was. Daar is een hele discussie over geweest, vooral met de winkels van de Van Beethovenlaan. Mensen zagen het als een bedreiging. En wat staat er in dit stuk? Hier staat ineens in dat winkels in woonwijken wenselijk zijn. Ik vind het prima, hoor, maar dit is wel volledig strijdig met het door deze raad vastgestelde beleid. Er komen meer van dit soort dingen in voor. Daarom hebben wij met volle instemming het amendement van de PvdA ondertekend, want daarin wordt juist duidelijk gemaakt dat dit meer een gedachte-experiment is dan een beleidsstuk. Het heeft ook niet de weging en de zwaarte van een beleidsstuk in het maken van het nieuwe beleid, juist omdat het strijdig is met eerder aangenomen zaken.

Ook het andere punt dat de heer De Graaf van de PvdA maakte, wil ik graag onderschrijven: we hebben heel slechte ervaringen met dingen aan ondernemers overlaten en met het standpunt dat de overheid zich terug moet trekken uit haar regierol. We hebben daar een pilot mee gedaan in het Arsenaal-Segaardossier. Het resultaat daarvan is dat we daar nog steeds de brokstukken van aan het opruimen zijn. Juist als er een gebied is waar conflicterende belangen zijn, bijvoorbeeld ondernemers en bewoners, die geen gelijke kracht hebben om dingen te regelen - over het algemeen kunnen de kapitaalkrachtige mensen die iets willen organiseren dat makkelijker voor elkaar krijgen - moet je als overheid de kaders en de grenzen heel duidelijk stellen en moet je heel duidelijk aangeven wat wel of niet wenselijk is voordat er wordt begonnen met een ontwikkeling. Ik ben daarom erg blij dat GroenLinks net heeft aangegeven sympathie te hebben voor het amendement dat door verschillende oppositiepartijen onder aanvoering van de PvdA is ingediend. Ik hoop dat die sympathie ook betekent dat GroenLinks ervoor gaat stemmen. Wij gaan echt alleen met dit voorstel akkoord als heel duidelijk is geformuleerd dat dit een inspiratiebron is, want als beleidsstuk vinden wij het ondermaats.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ik wil de heer Maassen niet overdreven blij maken met wat hij nu kort samenvat. Ik heb inderdaad gezegd dat er sympathie is, maar voor de motie. Ik heb nog niks gezegd over het amendement. Dit zeg ik om even aan verwachtingenmanagement te doen.

De **voorzitter**: Meneer Maassen heeft het woord, maar ik heb de indruk dat de verbinding hem en daarmee ook ons in de steek laat, maar ik heb het gevoel dat hij uitgesproken was. Anders zullen we dat straks nog corrigeren.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Eerst wil ik even ingaan op de antwoorden op mijn schriftelijke vragen. Ik vroeg u wat er gedaan is met de vorige Economische Visie uit 2015-2018. Dit vroeg ik omdat ik de indruk heb dat ik niet altijd precies weet wat er met die visies gedaan wordt. Ik kreeg als antwoord dat hier in april op terug wordt gekomen. Dat vind ik erg laat, want hoe kunt u ons vragen om een nieuwe visie vast te stellen wanneer de effecten van de vorige nog niet bekend zijn? Zolang ik niet weet wat er gedaan wordt met een visie, is heel onduidelijk waar ik eigenlijk voor stem.

Verder staan wij net als de overige oppositiepartijen achter amendement 115 van de PvdA. De visie van Blaauwberg heeft mooie ideeën, maar wij vinden het geen ontwikkelingskader. Wij zien deze visie ook als een inspiratiebron en wij willen ons nu niet vastpinnen op kaders. Wij gaan ook mee met motie 117 van de PvdA, waarin gevraagd wordt een beschrijving op te nemen van de beleidsinstrumenten die de gemeente gebruikt om geformuleerde ambities dichtbij te brengen. Als het amendement niet wordt aangenomen, zijn wij tegen dit raadsvoorstel.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Dank aan alle fracties voor de inbreng.

De **voorzitter**: Ik zie dat u "buiten" voor uw scherm zit. U weet toch dat u om 21.00 uur binnen moet zijn? Anders bent u in overtreding met de avondklok en dan krijgt u een bekeuring van € 95.

Wethouder **De Bruijn**: Dan heb ik toch nog veertien minuten? Dan zal ik dus heel snel doorpraten.

De **voorzitter**: Dat was plagen. Gaat uw gang.

Wethouder **De Bruijn**: Ik begin met de vraag van het amendement met betrekking tot "inspiratiebron". Ik heb daar nog even goed over nagedacht. Mijn mening is dat "inspiratiebron" te weinig waarde hecht aan dit document en te weinig richting geeft, maar ik wil ook even uitleggen waarom. Het is namelijk zo dat u als raad ons als college en uitvoerende organisatie de kaders oplegt. Als u niet zegt dat dit een inspiratiekader is maar een inspiratiebron, betekent dat feitelijk dat u ons als uitvoerder veel meer ruimte geeft om de boel uit te werken. U geeft ons hiermee dan dus eigenlijk veel minder kaders, waardoor we theoretisch veel meer kanten op zouden kunnen. Dat wil ik u in ieder geval als overweging meegeven, want u creëert de kaders voor ons. Daarmee bepaalt u het natuurlijk ook. Als middenweg - want dat is genoemd - zou ik me al een stuk beter kunnen vinden in "richtinggevend document", maar ik wil deze overweging in ieder geval aan u meegeven.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik zou graag willen weten wat "een richtinggevend document" is. D66 zei in de inbreng dat de centrale vraag is: bent u het eens met de inhoud van het stuk? Dat was de

vraag van mevrouw Boom. Ik denk dat het heel simpel is en ik denk dat ik daarbij namens alle ondertekenaars van ons amendement spreek: de één zal wat meer best goede noties en richtingen in het document zien staan dan de ander, maar dat is iets anders dan dat wij met elkaar van mening zijn dat we het eens kunnen zijn met de inhoud van het stuk. Nu zegt de wethouder: als je "inspiratiebron" zegt, kan het nog alle kanten op. Dat vind ik een mooie gedachte, maar dat lijkt mij toch niet het geval. Maar goed, daarover kun je van mening verschillen. Kan de wethouder ons een omschrijving geven van het begrip "richtinggevend document"? Is het dan naar zijn opvatting niet zo dat de raad het eens is met de inhoud van alle ingrediënten van het document, zoals D66 wel wenselijk acht? Om uiteindelijk tot een afweging te komen, moeten we weten wat "een richtinggevend document" is, zeker nu D66 een bepaalde invulling heeft gegeven aan wat D66 wenselijk acht, namelijk een uitspraak dat we het eens zijn met de inhoud van het stuk en dus met alles wat in het stuk staat.

De **voorzitter**: Ik heb even een vraag over iets anders: heeft u uw camera uitstaan?

De heer **De Graaf** (PvdA): Nee, ik heb mijn camera niet uitstaan.

De **voorzitter**: Het gekke is dat ik u niet zie. Ik merk dat de kwaliteit van dit debat qua ontvangst en zichtbaarheid in ieder geval voor mij te wensen overlaat, maar het lukt en ik herken uw stem. Het gaat dus allemaal wel, maar het is iets om uit te zoeken of dit bij mij ligt of dat ook anderen hier last van hebben. Maar laten we het na afloop nog maar even met elkaar daarover hebben.

Wethouder **De Bruijn**: Ik zie en hoor de heer De Graaf overigens goed. "Richtinggevend document" zie ik zo dat het voorliggende stuk wel degelijk richting geeft. We willen dus in de richting van het denken van dit stuk gaan werken aan de komende aanpassing van de Economische Visie en aan de vormgeving van de Economische Agenda. Zo zie ik het, dus "in de richting van". Dat betekent dat het wel degelijk wat kaders aangeeft. Het is misschien wat minder strak dan de formulering die er nu staat. Volgens mij past dat dus bij wat u wilt of wenst, maar "inspiratiebron" is volgens mij toch te zwak qua formulering.

De heer **De Graaf** (PvdA): Als er wordt ingestemd met de formulering "richtinggevend document", zegt de raad naar analogie van de inbreng van D66 dan ook dat de raad het eens is met de inhoud van het document? Of preciezer: met de verschillende ingrediënten en beleidsuitspraken die het document omvat? Want dat is de centrale vraag.

Wethouder **De Bruijn**: Ik zou zeggen: in grote lijnen.

Ik wil nog even ingaan op de rol van de gemeenten, want meerdere fracties hebben daarnaar gevraagd. De heer De Graaf noemde "restrictieve planologie". Dat is inderdaad iets waar we vanaf willen. Dat is ook waar de heer Maassen aan refereerde: we zien dat het niet meer van deze tijd is om per se detailhandel in de ene straat te hebben en horeca in de andere straat. Dat werkt niet meer. We willen ons centrum vitaal houden. Daarvoor hebben we meer flexibiliteit nodig, maar betekent dit dat wij onze rol en regie helemaal gaan opgeven? Nee, dat betekent het niet, want aan de ene kant zeggen we dat we op die manier meer ruimte willen geven aan invulling van functies door creatieve ondernemers, maar in dit stuk zeggen we ook dat ondernemers, ondernemingen of - dat moet ik zeggen - organisaties die bij ons in het centrum komen, wel degelijk een bijdrage moeten leveren aan ons centrum. Hoe kunnen we dat controleren? Dat kan bijvoorbeeld door de bestemmingsplannen die we nu hebben en die straks natuurlijk omgevingsplannen worden. In die omgevingsplannen kunnen we nog steeds voor een bepaald gebied omschrijven wat voor soort horeca, wat voor soort bedrijven of ondernemingen of misschien woningen we daar willen hebben. Dat is inderdaad de volgende stap, waar deze uitwerking in komt. Ik noem bijvoorbeeld het ondernemingsplan. Als een hamburgerketen van een bekend merk zich wil vestigen in de Voorstraat, hebben wij als referentiekader bijvoorbeeld of dat ook past bij de beeldkwaliteit die wij in de Voorstraat willen. Ik denk dat u het antwoord daarop misschien wel zou weten. Wij geven ook aan dat wij een bepaald soort horeca zoeken. In het stuk staat "sophisticated", maar dat is misschien een beetje te ver doorgeredeneerd. Dat betekent dat we daar wel degelijk kaders in hebben. Aan de ene kant zeggen we dus dat we de restrictieve planologie, zoals de heer De Graaf dat ook noemt, loslaten, maar dat betekent niet dat we helemaal geen kaders of regie hebben. We nemen wel degelijk regie, bijvoorbeeld als we kijken naar bepaalde leegstaande panden waarvan wij denken dat zij misschien beter een woonfunctie zouden kunnen hebben dan een winkelfunctie. Dan neem ik ook als wethouder de regie om de eigenaar van zo'n pand te bellen en te kijken of we die

ertoe kunnen bewegen om daar woningbouw te organiseren. Dat is dus in lijn met het document dat hier ligt, maar we gaan dat uitwerken in de richting van de Economische Visie en de Economische Agenda, met daaronder dus de gebiedsvisies, de omgevingsplannen. Dan kunnen wij eigenlijk veel meer definiëren wat we daar precies willen. Daar heeft u natuurlijk ook zeggenschap over. Dat is meteen ook het instrumentarium waarnaar u zoekt. Ik denk dat ik daar wat meer duidelijkheid over gegeven heb; dat hoop ik in ieder geval.

ONS Voorschoten heeft het gehad over meer concretisering en verduidelijking. Zoals ik net heb omschreven, is dat inderdaad wat we gaan doen in de volgende stappen. U zegt ook dat dit document een tijdrovende tussenstap was. Was het nodig? Ja, wij denken van wel, want juist dit document geeft, bijvoorbeeld voor onze horeca, ook becijfering en een benchmark voor hoe wij ervoor staan: hebben wij relatief gezien, dus in verhouding tot andere gemeenten, ruimte voor horeca maar bijvoorbeeld ook voor detailhandel, ja of nee? Dit is voor ons dus een noodzakelijke tussenstap geweest. Uw inbreng komt ook zeker, waarschijnlijk in een voor u duidelijkere vorm, terug in de richting van die agenda, want wat u heeft opgeschreven, nemen we daarbij explicieter mee.

GroenLinks heeft het bijvoorbeeld gehad over de kringloopwinkels en, breder, de circulaire economie. Dat is ook wel hoe wij dat zien. In het ecosysteem van tegenwoordig, van vandaag de dag, zouden juist ook dat soort winkels zeer welkom zijn in een centrum zoals wij dat hebben. Meteen ook reagerend op de SP: zo zou ik in de visie van wat we nu bespreken, ook zeker naar ons dorp kijken, zodat wij juist veel minder eenzijdig worden dan nu, juist een dorp voor iedereen, ook qua wonen. Want we hebben gezegd: ook kleinere appartementen, ook voor senioren en voor starters. Het is juist ideaal om van Voorschoten meer een dorp voor iedereen te maken, niet alleen qua wonen maar ook qua ondernemen, want in dit stuk wordt besproken dat we juist ook ruimte voor creatieve, jonge en startende ondernemers willen bieden. Concreet hebben we dat nu niet. De panden die we nu hebben, zijn te duur en te groot. We willen dus naar kleinere, goedkopere units toe, zodat we ook meer starters aan kunnen trekken. Ik geloof dat dat mogelijk is. De heer Maassen gaf aan dat dit strijdig is met de Economische Visie. De vorige Economische Visie is geschiedenis. We gaan de Economische Visie juist aanpassen, omdat we mee moeten met onze tijd. We moeten niet blijven hangen in de geschiedenis. Ik weet dat de heer Maassen een fan is van geschiedenis; dat ben ik ook, in grote mate, maar niet op dit punt. We moeten mee in de nieuwe tijd. Als we blijven hangen in wat we altijd hebben gedaan, is stilstand achteruitgang.

De **voorzitter**: Er is een interruptie. Ik wil u ook vragen om op uw spreektijd te letten, want er zijn vandaag nog meer bespreekpunten.

De heer **Maassen** (SP): Het klopt dat ik regelmatig verwijs naar de geschiedenis, maar iedereen die de geschiedenis van de Economische Visie kent, weet dat ik namens de SP me altijd juist heb verzet tegen dat centreren van de detailhandel in die twee winkelgebieden. Op zich vind ik het dus een goede ontwikkeling, maar het is wel het kader dat op dit moment geldig is. Vandaar dat ik op zoek was naar hoe dit stuk zich verhoudt tot het kader dat we binnen de raad hebben afgesproken.

Wethouder **De Bruijn**: U bent dus een visionair, meneer Maassen. Dat blijkt maar weer. We gaan de Economische Visie updaten op dit vlak.

Ik wil afsluiten met de vraag die ONS Voorschoten ook nog stelde: wat moeten we nu met dit stuk? Daar kan ik alleen maar op zeggen: aannemen natuurlijk.

De **voorzitter**: De heer De Graaf gaf het signaal dat hij een schorsing zou willen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ja, naar aanleiding van de eerste termijn van de wethouder zou ik graag een schorsing van maximaal tien minuten willen voorstellen voor overleg tussen de partijen die het amendement en de motie hebben ondertekend.

De **voorzitter**: Ik was toch al van plan om ergens te gaan schorsen, omdat dat voor sommige mensen een beetje prettig en voor andere mensen heel prettig is.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: We gaan beginnen aan de tweede termijn.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. We hebben met elkaar gesproken naar aanleiding van de eerste termijn van de wethouder. Wij vinden het begrip "richtinggevend document" weinig gelukkig. Ik heb even gegoogeld. Het is zelfs zo erg - nou ja, dat is natuurlijk mijn inkleuring van de werkelijkheid - dat ik ineens een document van de gemeente Zaanstad tegenkwam, waarbij "een richtinggevend document" een concretere uitwerking is van een reeds bestaande visie. Wat mij betreft zijn we dus nog verder van huis als dat de interpretatie is. Maar goed, dat is een kwestie voor een taalkundige discussie. Wij stellen voor om ons amendement als volgt te wijzigen; jullie krijgen straks van Bert Jan de tekst: "Het document Stadsdorp in beweging vast te stellen als visie op hoofdlijnen voor de verdere ontwikkeling van de actualisatie van de Economische Visie en de Economische Agenda en voor de sectorale inbreng voor ruimtelijke kaders in de toekomst." Dat is de formulering die jullie nu van Bert Jan zullen ontvangen.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat u met "Bert Jan" de griffier ofwel de heer Urban bedoelt.

De heer **De Graaf** (PvdA): Neem me niet kwalijk. Ja, de heer Urban.

De **voorzitter**: Het gebeurde in uw enthousiasme. Ik zie u nu weer goed in beeld. Ik begrijp dat "betekenisvolle inspiratiebron" in het dictum is vervangen door "visie op hoofdlijnen". Ja? Heeft iedereen dat? Amendement 115 is aldus gewijzigd.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Ik wil vooral dank uitspreken voor de goede woorden van de wethouder. Ik heb zelf niet genoeg minuten om dat allemaal te herhalen, maar hij heeft een aantal dingen gezegd die ons zeer uit het hart gegrepen zijn bij het lezen van deze visie. Hij heeft bovendien heel goed uitgelegd dat dit een visie is, hoe je dit moet beschouwen en hoe de overgang gaat zijn naar onder andere de Economische Agenda. Wat dat betreft hoef ik daar geen woorden meer aan vuil te maken. Wij zien uit naar de uitwerking van de dingen die in deze visie staan. Dat kun je "hoofdlijnen" noemen, maar hoofdlijnen heb je nodig, want die geven je richting om te komen tot een Economische Agenda. Ik wil de semantische discussie over woorden niet helemaal gaan voeren, maar wij vinden het belangrijk dat de dingen die hierin staan, gebruikt gaan worden om een opening te bieden en om ondernemers, jonge ondernemers, een kans te geven. Daarvoor heb je ook mensen nodig die investeren. Het investeringsklimaat moet dus goed blijven. Verbetering daarvan is natuurlijk ook belangrijk. Voor investeren heb je ook mensen nodig die geld hebben. Daar is op zich niks mis mee. Als zij hun geld willen steken in het aantrekken van jonge mensen die een kans pakken om iets te doen in en met dit dorp en voor andere mensen en als deze visie daar eigenlijk een nog sterkere bijdrage aan levert, gaan wij ons doel helemaal halen. Wij gaan hier straks dus ten volle mee akkoord. Wat ons betreft hoeft er niks gewijzigd te worden.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik hoorde de wethouder zeggen: "Stilstand is achteruitgang". Niets is permanentier dan verandering, maar over verandering kun je van mening verschillen. Als we op koers zijn, moet er bij te sturen zijn. Ik heb goed geluisterd naar de wethouder. Ik had eerst het gevoel dat met "richtinggevend" voor mij op zich duidelijk is dat we daarmee de ruimte houden, maar de wethouder heeft mij eigenlijk op het verkeerde spoor gebracht. Vandaar dat ik op zich voorstander ben van de aanpassing van de tekst. Ik probeer ertussenin uit te komen. Ik denk dat het goed is als we dat proberen. Daarom ondersteun ik het voorstel van de heer De Graaf om het amendement aan te passen.

Mevrouw **Boom** (D66): Voorzitter. Eerst een woord van dank aan de wethouder voor de uitgebreide toelichting van zojuist. Die was heel verhelderend. Ik heb me eerlijk gezegd behoorlijk zitten verbazen tijdens de inbreng van verschillende fracties in de eerste ronde. De PvdA meent dat de Centrumvisie veel te veel kaders geeft en spreekt zelfs van "piketpalen". ONS Voorschoten vindt daarentegen dat er eigenlijk niets in staat. Ook Voorschoten Lokaal Sterk kan zich nog niet aan de inhoud verbinden. Zo kan ik nog wel even doorgaan. Maar als er één woord gewijzigd zou worden, is iedereen plots wel bereid om met het stuk in te stemmen, want het merendeel van deze raad zegt eigenlijk: ik wil het niet hebben over de inhoud en ik start dus een discussie over de waarde van het stuk. "Een visie op hoofdlijnen": eerlijk gezegd staat in het raadsstuk al dat het een adviesnota betreft. Ik heb om deze reden veel respect voor de heer Maassen, want hij heeft vanuit de inhoud geredeneerd waarom hij het niet met het stuk eens is. Daarover kunnen we van mening verschillen, maar evenals de heer Maassen voeren wij de discussie liever op basis van de inhoud.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Om te beginnen: wij steunen de aanpassing in de tekst van het amendement. Het is jammer als we nu afzakken in haarkloverij over definities

van woorden die, hoe je het ook wendt of keert, niet eenduidig te definiëren zijn. Ik ga toch een ultieme poging wagen door de wethouder een vraag te stellen. Overigens dank voor de uitgebreide antwoorden op de vele vragen die gesteld zijn. Wethouder, ten aanzien van de mate waarin de raad het eens is met de inhoud van de voorliggende Centrumvisie, is uw antwoord: ja, in grote lijnen. Stel nu dat wij in april in commissie of raad spreken over de Economische Visie en de Economische Agenda en dat dan een punt langskomt waarmee onze fractie het niet eens is, bij wat voor onderwerpen zou de wethouder dan kunnen zeggen: ja, maar fractie van ONS Voorschoten, we hebben eind januari de Centrumvisie aangenomen; dit kan nu dus niet meer?

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Ik wil de woorden van mevrouw Boom niet herhalen, maar ik ben het volledig eens met wat zij heeft aangegeven. Ik wil daar nog aan toevoegen dat het mij in de discussie over de beleidsuitspraken heeft verbaasd en nog steeds verbaasd dat we nu drie sessies gehad hebben - een informatiebijeenkomst, de vergadering van de commissie B&B en nu deze raadsvergadering - en dat er eigenlijk bijna geen concrete punten van de beleidsuitspraken zijn benoemd die onjuist zijn of aangepast moeten worden. Dat zou ik verwachten als er kritiek is op dit stuk, maar er is helemaal niets. Nu wordt het een beetje - zo noem ik het dan maar - procedureel muggenziften. Ik kan me daar niet in vinden. Het moge duidelijk zijn dat wij het amendement niet zullen steunen; dat had u waarschijnlijk al begrepen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik voer het debat graag op basis van de inhoud, maar in de politiek is het soms ook belangrijk om over de procedure te praten, vooral omdat de procedure soms zo is dat een stuk redelijk los en richtinggevend lijkt. Daar worden altijd heel mooie woorden voor bedacht, zoals "penseelstreken". Dan kom je vier of vijf maanden of soms een jaar later bij het vervolgstuk uit. Dan wil je het gaan hebben over de inhoud en dan zegt een bestuurder ineens: daar kunnen we het niet meer over hebben, want dat heeft u als raad al besloten. Dat is precies de reden waarom het nu heel erg belangrijk is om de status vast te stellen van dit stuk. Dat is waarom wij dit amendement ondersteunen. Ik heb het ook liever over de inhoud dan over de procedure, maar ik wil niet gevangen raken in de procedure. Dat is waarom het toch belangrijk is om een beetje te "haarkloven" op deze woordjes.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik ben het eens met meneer Maassen. Hij heeft het duidelijk verwoord. Erik, dank je wel. Ik heb het net al gezegd: wat is er gedaan met de vorige visie, de visie voor 2015-2018 en wat gaan we met deze visie doen? Ik ben heel benieuwd. Ik wacht het verder eventjes af. Ik sta achter de verandering van het amendement.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik zal het inderdaad kort houden. Het antwoord op de vraag van meneer Van der Elst: ik denk dat het belangrijk is dat ik, ook voor het vervolg, heel graag constructief met jullie allemaal wil gaan spreken, enerzijds over de actualisering van de visie en anderzijds gewoon over de maatregelen in de Economische Agenda. U bent de raad en we kunnen wat mij betreft over alles spreken. Ik zou het natuurlijk wel heel moeilijk vinden als u als raad in zo'n sessie ineens aangeeft: nee, wij willen toch per se alleen maar horeca in de Voorstraat en alleen maar detailhandel in de Schoolstraat. Maar ik denk niet dat het daartoe komt, want ik heb heel veel vertrouwen in u als raad. Verder zijn er geen specifieke onderdelen waarvan ik denk dat u daar niks meer over te zeggen heeft omdat wij al in een eerder stadium afspraken hebben gemaakt over bijvoorbeeld de Economische Agenda. Theoretisch zouden wij kunnen zeggen dat wij dat als college doen, maar u mag daar gewoon over meepraten.

De heer **De Graaf** (PvdA): Als voorbeeld: hoe kijkt u aan tegen de in het document genoemde gedachten over verhoging van de ozb niet-woningen en over het doorsluizen van dat geld naar het Ondernemersfonds? Hoe open is straks de discussie daarover als de tekst van het beslispunt nu wordt overgenomen zoals u dat voorstelt?

Wethouder **De Bruijn**: Heel open, want in discussies over een BIZ of een Ondernemingsfonds moeten ook de ondernemerscollectieven überhaupt mee willen gaan. Wat dat betreft hebben we daar dus nog een verdere uitwerking te gaan. Daar zijn we afhankelijk van het meewerken van de ondernemers voordat wij daar überhaupt iets van vinden.

De heer **De Graaf** (PvdA): Maar mogen wij daar dan nog iets van vinden?

Wethouder **De Bruijn**: Dat denk ik wel, ja.

Verder heb ik niet zo heel veel expliciete vragen gehoord. Over het amendement: aanpassing is voor mij niet noodzakelijk, maar ik laat dat aan u als raad.

De **voorzitter**: We gaan naar de besluitvorming, eerst over het amendement. Normaal zouden we dat met handopsteken doen. Het is een optie dat ik alle namen opnoem. Als u dat wilt, doen we dat. Maar ik wil eigenlijk de fracties opnoemen en dan horen of u voor of tegen bent. Dan is dat goed vastgelegd. Kunt u, net als de vorige keren, instemmen met die procedure? Dat is het geval.

In stemming komt het gewijzigde amendement 115 van de PvdA, de SP, ONS Voorschoten, het CDA en Voorschoten Lokaal Sterk.

Het gewijzigde amendement wordt verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van het CDA, ONS Voorschoten, de SP, de PvdA en Voorschoten Lokaal Sterk ervoor hebben gestemd en de andere fracties ertegen.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Wij gaan tegenstemmen. Nogmaals, we willen in de toekomst best flink nadenken over de inhoud. Het is een inspiratiebron en we willen het ook als zodanig zien. We zien het inderdaad als een stuk op hoofdlijnen, maar we willen het geen "kaders" noemen. Ik vind het te risicovol om daar op dit moment voor te stemmen. Wij stemmen dus tegen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ook wij zullen tegenstemmen. Ik moet eerlijk zeggen dat de wijze waarop wordt gedelibereerd, alsof wij alleen over procedures praten en niet over inhoud, mij erg tegen de borst stuit. De manier waarop in de inbreng van een aantal fracties invulling is gegeven aan de term "ontwikkelkader", heeft mij alleen maar verder gestaafd in mijn overtuiging dat wij, als wij hiermee instemmen, in feite zeggen dat wij in de volle breedte instemmen met het document en met de inhoud daarvan. Dat gaat mij te ver.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Dat wij de Centrumvisie te vaag vinden, moge duidelijk zijn. Als je samenwerkt, moet je elkaar een stuk vertrouwen geven en moet je een stuk respect tonen, want anders kun je niet samenwerken. Het antwoord van de wethouder op onze in tweede termijn gestelde vraag interpreteer ik zodanig dat redelijkerwijs alle opties openblijven. Wat "redelijkerwijs" dan zal betekenen, zien we dan wel, maar ik heb daar vertrouwen in. Wij zijn dus niet tegen het voorstel.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij zijn tegen het stuk. Wij willen ons niet op kaders vastleggen.

Het voorstel wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de VVD, GroenLinks, D66 en ONS Voorschoten ervoor hebben gestemd en de andere fracties ertegen.

In stemming komt motie 177 van de PvdA, de SP, ONS Voorschoten, het CDA en Voorschoten Lokaal Sterk.

De motie wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van GroenLinks, het CDA, ONS Voorschoten, de SP, de PvdA en Voorschoten Lokaal Sterk ervoor hebben gestemd en de andere fracties ertegen.

9. Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 Voorschoten (raadsregistratienummer Z/20/42191/214919)

De **voorzitter**: Dit plan moet iedere vier jaar opnieuw worden vastgesteld door de gemeenteraad. Met het plan wil de gemeente bereiken dat meer inwoners schuldenvrij worden en blijven.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. De nota is in de commissie uitgebreid besproken. Naar onze mening is zij een mooie aanvulling op het armoedebeleid dat er natuurlijk al ligt. Het verhaal rondom schuldhulpverlening is nu natuurlijk ook een wettelijke verplichting. Het is ook goed dat daar op deze wijze invulling aan is gegeven. Een belangrijk punt in de discussie in de

commissie was in hoeverre de mensen die mogelijk schulden gaan opdoen, ook ter plekke, gewoon thuis, bezocht worden, omdat we weten dat het versturen van brieven niet werkt. Dat moet in ieder geval goed belegd zijn. We hebben begrepen dat dat inderdaad aan de orde is. Voor ons is dit beleidsstuk verder dus een hamerstuk.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. In de commissie M&S hebben we gezegd: een goed stuk, inhoudelijk inderdaad prima aanvullend op het armoedebeleid, zoals de heer Van Rixtel van GroenLinks zei. We zijn erg tevreden. Nogmaals dank aan allen die hieraan hebben gewerkt. Over de financiële paragraaf hadden we in de commissie wel wat vragen. Die zijn ook schriftelijk ingediend. De antwoorden geven wel een beetje inzicht. Het had wat ons betreft wel wat beter gekund. Maar goed, voor dit moment laten we dat er gewoon bij zitten. Wij hopen dat we straks bij de Jaarrekening 2020 een goed inzicht krijgen in hoeveel geld naar het product schuldhulpverlening is gegaan en hoe met name aan de inhoud uitvoering is gegeven, al dan niet via een vinkje. We hopen dat de andere hierbij betrokken partijen hun werk goed kunnen doen en dat, als zij financiële middelen nodig hebben om hun werk beter te kunnen doen, het college daarvoor openstaat.

COVID-19 is zeer ingrijpend. Dat weten we, dat lezen we en dat horen we. We zijn bang dat het nog zal nadreunen en dat de schuldhulpverlening - ik denk dat ik moet zeggen: misschien wel een beetje helaas - heel veel aandacht zal krijgen. Veel succes met de uitvoering en we hopen dat we heel veel partijen op een goede en adequate wijze kunnen helpen als dat aan de orde is.

De heer **In 't Veen** (VVD): Voorzitter. Zoals de heer Van Rixtel al aangaf, hebben we dit in de commissie Mens en Samenleving al uitgebreid besproken. Wat ons betreft had het toen al een hamerstuk mogen zijn. We zijn het qua inhoud helemaal eens met wat voorligt. We hopen dat we alle betrokkenen zullen bereiken - ik hoop dat dat er niet te veel zullen zijn - en kunnen steunen bij de oplossing van hun problemen. We gaan volledig akkoord en dit is voor ons verder een hamerstuk.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het wordt misschien een beetje eentonig: ook wij zijn positief over het beleidsplan en de daarin geschetste aanpak. Naar aanleiding van de antwoorden op onze schriftelijke vragen die we samen met Voorschoten Lokaal Sterk en ONS Voorschoten hebben ingediend, hebben wij nog één resterend punt. Medio vorig jaar heeft de raad in motie 163 het college verzocht om in de plannen aandacht te besteden aan de kosten voor de uitvoering van de begeleiding van cliënten door organisaties zoals SchuldHulpMaatje, zoals het inhuren van een tolk, het lenigen van de grootste nood en de maandhuur. Naast de inhuur van tolken gaat het vooral om middelen voor kleine, acute nood, zoals de coördinator SchuldHulpMaatjes mij gisteren nog vertelde toen ik hem daarover sprak: de maandhuur, de maandkosten voor energie of iets dergelijks om problemen rond afsluiting of huisuitzetting te voorkomen om enige tijd te sparen tot de verdere schuldhulpverlening tot stand komt. In onze eerdere schriftelijke vragen is gevraagd of dit meegenomen is bij de opstelling van de financiële paragraaf. Het antwoordt luidt: nee. Deze kosten worden gedekt door reeds aanwezige budgetten, zoals de subsidies aan SchuldHulpMaatje en het Sociaal Hulpfonds, maar dit antwoord is maar gedeeltelijk juist, want SchuldHulpMaatje heeft een subsidie van € 8.000 per jaar, die hier niet voor bestemd is. Het Sociaal Hulpfonds heeft maar zeer beperkte middelen ten bedrage van € 2.500 per jaar. Kortom, er zijn geen extra middelen vrijgemaakt voor de acute kleine nood, terwijl de middelen nu al onvoldoende zijn, terwijl iedereen verwacht dat het aantal mensen met schulden en problemen zal toenemen. De extra gelden uit het beleidsplan zijn hier niet voor beschikbaar. Dat is jammer, zeker tegen de achtergrond van de raadsvergadering medio 2020. Daarom wil ik de wethouder vragen hierover in gesprek te treden met organisaties als SchuldHulpMaatje en het Sociaal Hulpfonds. Afhankelijk van de uitkomsten van die gesprekken en uiteindelijk de weging van de wethouder ter zake kan dan worden besloten om extra middelen hiervoor beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld uit de € 150.000 uit de Najaarsnota, die zoals de wethouder eerder heeft toegezegd, ook beschikbaar is voor het sociaal domein indien dat noodzakelijk is. Ik hoop dat de wethouder met de toezegging kan komen dat hij met betrokkenen in gesprek gaat om zichzelf op de hoogte te stellen van mogelijke problemen die zich zouden kunnen voordoen en de manier waarop Voorschoten daaraan tegemoet kan komen.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Dank aan de wethouder en de ambtelijke organisatie voor de zeer gewaardeerde snelle beantwoording van de technische vragen die wij gisteren nog hebben ingezonden. Wat ons betreft had dit een hamerstuk kunnen zijn. Dat hebben we ook in de commissie al aangegeven. De gemeente is al een tijd bezig met de lijn om schuldhulpverlening minder te richten op mensen met problematische schulden. Die worden natuurlijk ook geholpen, maar het beleid wordt er vooral op gericht om met een veel bredere aanpak te voorkomen dat mensen in die

problematische schulden terechtkomen. Dat is een ontzettend goede ontwikkeling. Dit beleidsplan bouwt daar verder op voort. Dat steunen we van harte. Er zijn natuurlijk veel onzekerheden en zorgen, ook over de nabije toekomst: wat is de impact van de covidcrisis op de schuldenpositie van mensen in Voorschoten, in het bijzonder ook van ondernemers? Maar dat heeft de gemeente goed op de radar. De antwoorden van het college daarop maken ook goed duidelijk dat het college daarbovenop zit. We hebben er dus veel vertrouwen in dat dit op een adequate manier wordt opgepakt.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ook de SP vindt dit een heel goed stuk, een goede en grondige analyse. Het is een veel beter schuldhulpverleningsplan dan het vorige. We hebben hier heel veel complimenten voor. Ik ga toch een aantal punten langs. Het is al een tijdje wetenschappelijk aangetoond dat de zelfredzaamheid van mensen in schulden schromelijk wordt overschat. Er is wetenschappelijk aangetoond dat juist mensen die in problemen en schulden zitten, daardoor niet de juiste keuzes maken en dat het ook aantoonbaar IQ-punten kost als je in problemen zit. Die analyse is meegenomen in het onderzoek. Dat vinden wij heel belangrijk, omdat het niet uitgaat van de mythe dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor de problemen waarin ze terecht zijn gekomen en dat ze die ook zelf moeten oplossen.

We vinden het ook heel goed dat er aandacht is voor zzp'ers en ondernemers die in problemen komen en dat zij geholpen moeten worden voordat ze failliet gaan, juist om te voorkomen dat de problemen erger worden. Dat hele idee van voorkomen dat de problemen erger worden, is natuurlijk heel erg goed, niet alleen voor de mensen zelf maar ook voor de gemeente als overheid, want een huisuitzetting is vele malen duurder dan het voorkomen van een huisuitzetting, met alle maatschappelijke gevolgen die daarbij horen. Wij zien dat voorkomen van het afsluiten van gas, water en licht en dat voorkomen van huisuitzetting nog net even iets te weinig benoemd. Daar zouden we graag nog net iets meer aandacht voor zien. Het is heel goed dat vroegsignalering benoemd wordt en dat "eropaf" als oplossing wordt benoemd, maar wij zouden nog meer een rol willen zien voor de woningcorporaties en de energiebedrijven, niet alleen in het voorkomen van afsluitingen en uitzettingen, maar ook in het signaleren van het probleem. Want over het algemeen kun je zeggen dat mensen die stoppen met het betalen van hun energierekening of hun huur, al in alle andere problemen zitten en alle andere schulden al niet meer kunnen betalen. Daarom zou ik het college nog willen wijzen op de pilot die al een aantal jaren in Amsterdam loopt, waarbij woningcorporaties contact opnemen met mensen die drie maanden huurachterstand hebben en er dan in samenwerking met de gemeente voor gaan zorgen dat de nutsvoorzieningen en de huren als preferente schulden worden aangemerkt en rechtstreeks uit de uitkering betaald worden. Dat voorkomt dat boevenbedrijven zoals de Wehkamp, die leningen van minstens 14% aanbiedt, vooraan staan bij het collecteren van de schulden, zodat belangrijke schulden zoals de huur en de energierekening als eerste worden betaald.

De **voorzitter**: Meneer Maassen, u had het over "boevenbedrijven" en noemde daarbij de naam van een bedrijf. Ik ga dat niet bevestigen en ook niet ontkennen, maar eerlijk gezegd vind ik dat dit geen onderdeel is van onze discussie. Het zijn ook bedrijven die zich hier niet kunnen verdedigen. Ik wil u dus dringend verzoeken om dat soort uitlatingen hier niet te doen, maar uw verhaal over huur, energie, water en dergelijke als preferente schulden en dergelijke kan natuurlijk prima.

De heer **Maassen** (SP): Ik verwijs naar uitzendingen van volgens mij Radar over de manier waarop de schuldenindustrie werkt en hoe het specifieke postorderbedrijf, dat ik verder niet bij naam zal noemen, daar een rol in speelt.

Nog een paar punten die beter zouden kunnen. Dan heb ik het eigenlijk vooral over de rol als overheid. Hoe zit het met onze eigen positie als schuldeiser? Dan bedoel ik vooral de BSGR, de gemeentelijke belastingen. Hoe gaat de gemeente om met de manier waarop schulden uitstaan en geïnd worden? Kunnen we daar misschien nog iets in doen?

Eigenlijk nog het grootste probleempunt in deze discussie is de rol van de rijksoverheid als schuldeiser. De Belastingdienst is de vervelendste schuldeiser waarmee je te maken kan hebben als je in deze positie zit. Ik noem de zorgpremie: we hebben in Nederland een idioot systeem. Als je geen geld hebt om je zorgpremie te betalen en als wanbetaler bekend komt te staan, moet je meer betalen. Dan moet je 140% gaan betalen van de zorgpremie, omdat je een wanbetaler bent. Dat zijn geen zaken die de gemeente kan oplossen, maar dat zijn wel zaken van de overheid en dat betreft de rol van de overheid als schuldeiser. Dat is ook waarom de overheid bij mensen met schuldproblematiek heel slecht bekend staat en waarom mensen daar geen vertrouwen in hebben.

Daarom lijkt het mij verstandig als de gemeente Voorschoten binnen de mogelijkheden die daarvoor zijn, bijvoorbeeld binnen de VNG, zich met andere gemeenten waar dit ook speelt en die dit ook moeten oplossen, ervoor gaat inzetten en ervoor gaat zorgen dat bijvoorbeeld de Belastingdienst zich echt anders gaat opstellen bij het innen van schulden.

De **voorzitter**: Ik wilde u niet voor een tweede keer onderbreken, maar als argument om iets te noemen, verwijst u naar een tv-programma. U bent verantwoordelijk voor uw eigen woorden en tv-programma's zijn dat voor hun woorden.

De heer **Maassen** (SP): Ik onderbouw mijn woorden graag, voorzitter.

De **voorzitter**: We hebben allebei gezegd wat we hebben gezegd. Ik vind dat wij voorzichtig moeten zijn met beschuldigingen en uitingen over mensen die niet aan de vergadering deelnemen en zich niet kunnen verweren in deze vergadering.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Schuldhulpverlening is een van de onderwerpen waarover de raad heeft besloten om daar voorkantsturing op toe te passen. Ik haal het proces kort aan. Op 16 juli 2020 hebben wij de startnotitie Schuldhulpverlening met brede steun in de raad vastgesteld. De startnotitie is tot stand gekomen na voorafgaande consultatie van de Adviesraad Sociaal Domein en andere stakeholders. Belangrijke thema's in de startnotitie waren preventie, vroegsignalering, een brede effectieve aanpak, versterking van de gemeentelijke regierol, het toepassen van maatwerk en de stress-sensitieve dienstverlening. Deze thema's komen ons inziens goed terug in het nieuwe plan Schuldhulpverlening en zijn daarmee ons inziens adequaat uitgewerkt in het plan. Onze fractie komt daarmee tot de conclusie dat het proces ten aanzien van de totstandkoming van de nota op een goede wijze is verlopen en afgewikkeld en ook dat voorkantsturing door de raad op onderwerpen zoals deze effectief werkt. Tot zover het proces.

Dan de inhoud en de aanpak. Wij kunnen ons goed vinden in de prioriteiten zoals die worden genoemd en in de uitwerking daarvan. Ik noem preventie en vroegsignalering als eerste, de curatie en de nazorg als tweede en de stress-sensitieve dienstverlening. Dat zijn belangrijke thema's en onderwerpen. De aanpak en de uitwerking zijn netjes en breed beschreven; complementen daarvoor. We vinden het goed dat er naast aandacht voor inwoners ook aandacht is voor de positie van ondernemers. Kortom, de portee van de nota dekt ons inziens de benadering goed. Wij zijn tevreden met de inhoud van het stuk.

In aanvulling op meneer De Graaf: geef een beter beeld van de beschikbare middelen voor dit onderwerp. De CDA-fractie gaat ervan uit dat de middelen toereikend zijn. Wij hebben geen signalen dat zij onvoldoende zijn.

Gelet op het genoemde kunnen wij instemmen met de nota. Wij vragen bij de uitwerking aandacht voor twee punten. Met de corona-epidemie neemt het belang van schuldhulpverlening, vroegsignalering en preventie serieus toe. Dat worden in de komende periode echt heel belangrijke en urgente thema's. De CDA-fractie verzoekt het college om de maatschappelijke partners maximaal in te zetten. Ik noem nog eens onze sportverenigingen, de al door meneer Maassen genoemde wooncorporaties, onze SchuldHulpMaatjes en, niet te vergeten, Voor Elkaar. Dat zijn heel belangrijke partners in de vroegsignalering en preventie. Onze fractie verzoekt het college deze partners goed in stelling te brengen. Zij hebben immers een doorslaggevende rol in vroegsignalering en preventie. Wij gaan ervan uit dat de inzet van deze organisaties ertoe leidt dat de omvang van de risicogroep van ongeveer 580 huishoudens in Voorschoten daarmee daalt, want het is dringend nodig dat die omvang sterk daalt.

Tot slot verzoeken wij het college om over de ontwikkeling op dit domein inhoudelijk en cijfermatig goed te blijven rapporteren in de Voorjaarsnota, in de Najaarsnota en in de Jaarrekening, zodat de raad goed zicht blijft houden op relevante ontwikkelingen en waar nodig kan bijsturen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Het college heeft de gemeenschappelijke verordening conform de wet aangepast. Wij willen hier niks meer aan toevoegen. Dit is voor ons een hamerstuk.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik wil beginnen met het bedanken van alle fracties voor alle positieve woorden. Dat is voor ons en eigenlijk voor alle ambtenaren die hier heel druk mee bezig zijn geweest en hier hard aan hebben gewerkt, heel fijn om te horen. Dus dank daarvoor.

Ik ga snel door de antwoorden heen. In de richting van ONS Voorschoten: ja, uiteraard krijgt u een overzicht in de jaarrekening. Dat spreekt eigenlijk voor zich.

ONS Voorschoten en de Partij van de Arbeid stelden vragen over partijen zoals SchuldHulpMaatje en het Sociaal Hulpfonds. Wij willen natuurlijk altijd in gesprek gaan met deze partijen. We zijn ook vaak met hen in gesprek, maar de deur staat absoluut altijd open, tegenwoordig misschien voor een digitaal kopje koffie. Net zoals u zelf al aangaf, moeten we in deze periode van corona gewoon heel goed kijken wat er is en of dat toereikend is. Zoals ik al zei, ga ik op maatwerkniveau bekijken of dat te doen is.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Ik ben blij om te horen dat de deur openstaat. Dat vinden wij eerlijk gezegd ook vanzelfsprekend, maar we hopen ook dat de portemonnee openstaat als dat echt nodig is, want dat is nog veel belangrijker dan dat die deur openstaat. Maar goed, het een kan niet zonder het ander.

Wethouder **De Bruijn**: Zoals ik zei, is het maatwerk. Als duidelijk is dat daar echt wat nodig is ... We hebben niet voor niks de coronapot, zal ik maar zeggen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Het is fijn dat de deur altijd openstaat, maar is het mogelijk dat u zelf het initiatief neemt voor een gesprek met de betrokkenen, ook omdat ik heb begrepen dat er wel degelijk een aantal problemen zijn? Dat hebben direct betrokkenen mij gemeld.

Wethouder **De Bruijn**: Uiteraard is dat mogelijk. Ik weet dat er in ieder geval ook met onze ambtenaren dikwijls contact is, maar als er behoefte is om dat verder ook met mij te bespreken, willen we zeker het initiatief nemen. Dat is geen enkel probleem.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik vind het heel mooi dat de wethouder dit zo snel toezegt. De heer De Graaf maakte inderdaad een aardig punt. Iets zoals handgeld in gevallen waarin dat ook echt noodzakelijk is, kan bruikbaar zijn. Mocht dat gesprek plaatsvinden en mocht er inderdaad nog wat extra's nodig zijn, dan zou ik het wel aardig vinden als de wethouder dat ook nog even kan terugkoppelen in de commissie.

Wethouder **De Bruijn**: Ja hoor, natuurlijk. Geen enkel probleem.

De heer **Maassen** (SP): Het lijkt mij inderdaad nuttig dat dit kan. Aan de andere kant lijkt het mij soms ook dat instanties zoals het energiebedrijf of de woningbouwcorporatie liever zelf kwijschelden dan dat de schuld via SchuldHulpMaatje wordt gedekt, want dan komt het probleem ook niet zo gauw bij de gemeente terecht. Meestal stoppen mensen eerst met het betalen van dit soort dingen en dan wordt het probleem gesignaleerd, en niet andersom.

Wethouder **De Bruijn**: Ja, daarom gaan we ook met die partijen in gesprek. Dus ja, uiteraard.

Ik wil nog heel even terugkomen op een punt dat de Partij van de Arbeid heeft aangestipt en dat eigenlijk ook terugkwam in de technische vragen van D66: kunnen wij bepaalde schulden van mensen aan schuldeisers niet overnemen? Er werd ook al gesproken over een voorbeeld in Amsterdam. Wij houden dat voorbeeld goed in de gaten. Als we zien dat dat inderdaad goed werkt en dat dat effectiever is dan wat wij nu doen, zou dat in de toekomst inderdaad een optie zijn. We kijken daar heel goed naar. Dat wilde ik nog even toevoegen.

Wat het tegengaan van huisuitzettingen betreft: juist daarom hebben we vroegsignalering om te zorgen dat het niet zover komt. Al eerder dan de door u genoemde drie maanden krijgen wij dus signalen van de woningcorporaties: hé, let op, hier is iets aan de hand. Dat geldt natuurlijk niet alleen voor de woningcorporaties, maar ook voor energiebedrijven, de telecom en dat soort dingen. Daarnaast hebben we iedere zes weken met de corporaties een overleg over het voorkomen van huisuitzetting, waar ook PlanGroep en SchuldHulpMaatje bij zitten. We zitten daar dus bovenop.

Een heel belangrijk punt betreft de Belastingdienst en landelijke schuldeisers. Daar is op dit moment een brede schuldenaanpak landelijk voor bezig. Daar wordt ook extra gekeken hoe dat beter aangepakt kan worden. Ook de VNG is daarmee bezig vanuit de gemeenten. Daar zitten we dus bovenop. Ik kan ook zeggen dat de BSGR ondernemers en private mensen betalingsregelingen biedt. Het is dus ook belangrijk dat als men moeite heeft om de BSGR te betalen, zo snel mogelijk wordt geschakeld met de BSGR om daar een regeling in te richten.

Het CDA pleitte ervoor om de maatschappelijke partners in stelling te brengen. Ja, absoluut. De ene maatschappelijke partner is natuurlijk de andere niet. Voorschoten voor Elkaar staat natuurlijk helemaal vooraan en is voor ons echt een loket. Het is nu natuurlijk ook bezig met het Ondernemersloket et cetera. Ik zie daar ook wel in hoe we dat met bijvoorbeeld het voetbal oppakken als daar signalen van komen. We hebben daarover natuurlijk goed contact. Misschien moeten we een aantal dingen nog verder uitwerken, maar ik vind het signaal goed. Daar wil ik het bij laten, ook in het kader van de tijd.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Dank u wel voor uw toezegging, die zeer wordt gewaardeerd. Zou u ook goed kunnen kijken naar de websites? Want als wij op schuldhulpverlening klikken, komen wij niet altijd aan bij onze partners in Voorschoten.

Wethouder **De Bruijn**: Daar gaan we goed naar kijken.

De **voorzitter**: Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn. Dat is niet het geval. Dan gaan we over tot besluitvorming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

10. Aanvullend krediet Valkewegbruggen (raadsregistratienummer Z/20/039719/217714)

De **voorzitter**: In 2018 heeft de raad € 500.000 ter beschikking gesteld om de bruggen te vervangen. Uit het voorlopig ontwerp blijkt dat er qua omvang en aard van de werkzaamheden meer nodig is. Het totaal wordt nu geraamd op € 690.000. De raad wordt nu dus gevraagd om een aanvullend krediet beschikbaar te stellen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Mijn betoog bestaat uit drie delen en een verzoek om een toezegging. Ik ben door een inwoner aangesproken over de twee persberichten van Voorschoten Lokaal Sterk over de Valkewegbruggen. We raakten in gesprek. Vier vragen waar ik niet uit kwam, leg ik graag voor aan Voorschoten Lokaal Sterk, die twee persberichten heeft geschreven. De antwoorden hoor ik graag in de eerste termijn. De eerste vraag is: wat heeft u met de inhoudelijke informatie gedaan die de raad zowel mondeling als schriftelijk heeft ontvangen? In de technische briefing heeft de ambtenaar uitgelegd dat het in aanvulling op het rapport uit 2016 nodig is dat de brugconstructie wordt vervangen. Dit is terug te horen op onze gemeentelijke website. De tweede vraag is: op grond waarvan negeert u deze vakkennis? En zijn hier geen extra vragen over gesteld of is er om een second opinion gevraagd? We hebben in 2018 een raadsbesluit genomen over vervanging van de bruggen. De derde vraag is: welke nieuwe feiten, behalve deze begrotingswijziging, zijn er om op dat door een meerderheid van de raad genomen besluit terug te komen? Voorschoten Lokaal Sterk wil een andere oplossing omdat ze het zonde vindt van het geld om de bruggen te vervangen. De vierde vraag is: wat kost dat alternatief en welke inwoners en ondernemers staan achter dit plan?

De inwoner die ik sprak, was vanuit de politiek gevoed met een half verhaal. Zijn reactie op mijn uitleg was afkeer en boosheid naar de politiek. Deze informatie schaadt de geloofwaardigheid van onze democratie. We bereiken met dit type persberichten het tegendeel van waar wij voor staan, namelijk alle inwoners serieus nemen.

Het tweede deel gaat over de inhoud van het raadsvoorstel. Ons D66-standpunt is: instemmen met het voorliggende raadsvoorstel. Deze begrotingswijziging doen we vanuit financieel oogpunt uiteraard niet van harte, maar we zien geen andere mogelijkheid. Lagere onderhoudskosten en twee bruggen die 25 jaar langer meegaan, vormen de verstandigste aanpak. We betreuren het dat het

rapport in 2016 niet direct goed is opgepakt door de toenmalige wethouder. Het is jammer dat de bruggen niet direct in 2018 zijn aangelegd. Snelle uitvoering is dus noodzakelijk.

De motie van Voorschoten Lokaal Sterk kunnen wij om vier redenen niet steunen. Ten eerste is onduidelijk welk probleem hier wordt opgelost. Ten tweede begrijpen we niet waarom VLS tegen de 60-tonsbrug is vanwege financiële gevolgen en vervolgens nieuw te maken beleid voorstelt zonder financiële paragraaf. Ten derde mist het voorstel vakinhoudelijke onderbouwing. Ten vierde en tot slot willen we geen onnodig nieuw beleid gaan maken tijdens een pandemie vol onzekerheid en de transitie naar een nieuwe ambtelijke organisatie.

Motie 179 van het CDA hebben wij medeondertekend. Vooral de oproep om inzicht in onze kapitaalgoederen voor de aanstaande Kadernota in beeld te hebben, geeft ons een betere grip.

Het derde deel van mijn betoog gaat over het proces. Het zich herhalende debat over dit onderwerp is mede het gevolg van te weinig inzicht in onze kapitaalgoederen. De bijeenkomst van 13 januari over de Nota Kapitaalgoederen geeft D66 het vertrouwen dat dit broodnodige inzicht is verbeterd, maar er is meer nodig. We geven vier aandachtspunten mee. Ten eerste heeft de afhandeling veel te lang geduurd. We horen dus graag van de wethouder dat de uitvoering na het nemen van dit besluit zo snel mogelijk start en wanneer dat redelijkerwijs te verwachten is. Ten tweede: de juiste volgorde en volledigheid. Dit raadsvoorstel zegt dat het project klaar is voor aanbesteding, terwijl er nieuwe informatie is toegevoegd. Dit soort ruis willen wij niet meer. We verwachten politieke sensitiviteit, volledigheid en proactief werk van onze nieuwe ambtelijke organisatie. Ten derde moet de raad afwegingen kunnen maken op basis van heldere, complete en realistische informatie, waarin ook duurzaamheid en nieuwe ontwikkelingen staan, zoals de toekomstplannen van Bijdorp. De besluitvorming had ook aan kwaliteit gewonnen als de verschillende scenario's tussen duiker en brug eerder en inzichtelijk waren voorgelegd. Ook dit geven we het college en de nieuwe ambtelijke organisatie ter lering mee. Ten vierde vragen we de wethouder nogmaals om in haar portefeuille te kijken of er ergens wellicht toch nog gedeeltelijke dekking voor dit voorstel te vinden is. Integraal kijken binnen de organisatie, ook op financieel gebied, versterkt het vinden van oplossingen voor de opgaven in ons dorp.

Samenvattend: wij stemmen in met het raadsvoorstel en wij stellen verbeterpunten voor in het proces, de afhandeling en de duurzaamheid van deze en komende opgaven. Van de wethouder willen we horen wanneer oplevering van de bruggen redelijkerwijs te verwachten is.

Tot slot nog een opmerking. De wethouder heeft in de commissie toegezegd naar duurzaamheid te kijken. Over de sloot is de ijsvogel waargenomen. Wil de wethouder onderzoeken of maatregelen kunnen worden genomen in of rondom de bruggen voor versterking van de habitat van deze vogel?

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. De historie van de bruggen vanaf de aanleg in 1989 doet mij soms een beetje denken aan de Wet van Murphy, met een te goedkope renovatie in 2009 en de vervanging van de houten liggers in 2016 en de nu sinds 2018 opnieuw opgetreden vertraging. Ik wil niet verhelen dat ik na de eerste bespreking in de fractie een beetje moest denken aan de berichten die je leest over de eerste reactie van sommige coronagevaccineerden. Sommigen hadden een beetje last van hoofdpijn, bij een ander trad een allergische reactie op en bij een ander zou je als het ware zeggen: ga even rustig zitten; het gevoel gaat vanzelf wel weer over. In 2016 en 2018 hebben wij uitvoerige discussies gehad en in januari opnieuw in de commissie WRG. Ik dank de wethouder voor de antwoorden op onze schriftelijke vragen en ook voor de notitie, waarin zij de urgentie nog eens uiteenzet. Wij waarderen het positief dat wethouder Spil met een open mind in deze discussie stond.

Wat mij ook naar aanleiding van de antwoorden op onze vragen over de Zwaluwbrug is opgevallen, is dat er gesteld wordt dat die brug weleens oneigenlijk gebruikt wordt, tegen het verbod in, door vrachtwagens en vuilniswagens. Hetzelfde onrechtmatige gebruik ben ik tegengekomen bij de Valkewegbruggen. Je moet dus kennelijk constateren dat de handhaving bij een aantal bruggen soms tekortschiet of niet kan gebeuren zoals je dat idealiter eigenlijk zou willen. Dat heeft direct of indirect natuurlijk ook nadere schade tot gevolg. Ik denk dat het goed is om daar goed op te letten.

Ik kan me aansluiten bij het betoog van Jolien Schroot van D66: het is belangrijk dat wij hier echt bovenop zitten vanuit de controlerende rol van de raad. We hebben in de afgelopen periode in de landelijke politiek gezien hoe belangrijk het is als de volksvertegenwoordiging echt werk maakt van

haar controlerende rol. Dan is het goed als je ook over de tegenstellingen tussen coalitie en oppositie heen stapt. Wat dat betreft ben ik blij dat diverse fracties onze motie steunen. Onze motie is eigenlijk ook het resultaat van de neerslag van een aantal discussies die wij hierover in de afgelopen jaren gehad hebben in de commissie en in de fractie. De motie wil eigenlijk systematisch een aantal bouwstenen voor proactief beleid als - om maar eens een modieuze term te gebruiken - lessons learned op een rij zetten. Met name in punt 3 wil de motie naar voren brengen: laten we het ontwerp, als dat kan, zo kosteneffectief mogelijk realiseren. Punt 4 van de motie houdt in dat we proactief moeten zijn ten aanzien van mogelijke vertragingen bij infrastructurele projecten in het algemeen, want we hebben geleerd dat uitstel of vertraging bij infrastructurele projecten de kosten snel doet oplopen. In dit geval gaat dat om 2 ton. Aansluitend bij dat proactief opereren vraagt de motie, juist om meer zicht te krijgen op risico's die ons in de toekomst te wachten staan en op eventuele financiële gevolgen daarvan, om voor de aanstaande Kadernota 2022 zo veel mogelijk informatie over de onderhoudstechnische staat van een aantal kunstwerken en bruggen te krijgen uit de aangekondigde Nota Kapitaalgoederen, waar wij tussen twee haakjes een goede digitale Zoomsessie met de WODV en de eigen ambtenaren over gehad hebben. We vinden het ook belangrijk dat de vinger goed aan de pols gehouden wordt bij een voortvarende uitvoering van dit project, met - als dat kan - een minimum aan overlast voor de wijken Starrenburg en Bijdorp en ook een minimale verkeersoverlast. Ook de voorgaande spreker sloot wat dat betreft aan bij deze insteek. De motie, die mede wordt ingediend door de VVD en GroenLinks, luidt:

"Motie 179.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 28 januari 2021,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. in het voorlopige ontwerp voor de vervanging van de Valkewegbruggen, zoals door de gemeenteraad in 2018 besloten, is gebleken dat de aanvankelijke raming, als gesteld in de informatiebrief van 9 oktober 2018, met het oog op de begroting van 2019, door omvang en aard van de werkzaamheden nu aanzienlijk te laag blijkt;*
- b. door de technische voorbereiding en stikstofproblemen er voorts vertraging is opgelopen waardoor thans voor de uitvoering van dit project een aanvullend krediet van circa twee ton benodigd is, juist in een tijd waarin de gemeente meer dan ooit verantwoord en zuinig moet omgaan met haar financiële situatie;*

roept het college op:

- 1. het voorgenomen project vervanging Valkewegbruggen zo kosteneffectief mogelijk te realiseren en verdere meerkosten zo enigszins mogelijk te voorkomen;*
- 2. naar de toekomst toe bij andere infrastructurele projecten zeer alert te zijn op dit soort mogelijke vertragingen, waardoor veelal kosten onnodig hoog kunnen oplopen;*
- 3. vóór de Kadernota 2022 reeds zo veel mogelijk informatie uit de aangekondigde Nota Kapitaalgoederen over de onderhoudstechnische staat van kunstwerken als bruggen en de financiële consequenties daarvan voor de gemeenteraad beschikbaar te maken;*

en vertrouwt erop dat:

- 4. Het college ook in deze tijd van het opbouwen van een eigen effectieve Voorschotense ambtelijke dienst de vinger aan de pols houdt voor een voortvarende en succesvolle afronding van dit project aan deze wijkontsluitingsweg en het ongerief dan wel verkeersoverlast voor de buurt c.q. de wijken Starrenburg en Bijdorp bij de realisatie ervan tot een minimum weet te beperken,*

en gaat over tot de orde van de dag."

Ik wil nog kwijt dat het beeld van de bruggen in de wijken Bijdorp en Starrenburg best wel opmerkelijk is. We hebben een hoge, smalle Zwaluwbrug in Bijdorp, waar auto's elkaar niet kunnen passeren, en er is een verbod voor zware vrachtwagens, een rood, rond verbodsbord. Ik verwijs ook naar de antwoorden. Die is niet gebouwd kunnen worden volgens de normen "duurzaam en veilig". De Rouwkoopvaartbrug in Starrenburg daarentegen is relatief een hele brede brug. Daar staan

geen borden en twee auto's kunnen elkaar makkelijk passeren. Die brug is ontworpen voor de verkeersklasse 30. Bij de Sint Catharinabrug, een van de twee Valkewegbruggen, staat een rond bord met een lastbeperking van 25 ton. Die brug is in 1989 ontworpen voor een verkeersklasse van 45 ton. Dat is inmiddels via 30 ton verlaagd naar een tonnage van 25. Dat is eigenlijk een opmerkelijk beeld van drie bruggen die vlak bij elkaar liggen en die totaal verschillende verkeersklassen hebben in twee wijken.

Ik dank de wethouder ook voor het samenvattend nog eens op een rij zetten van de urgentie om nu echt tot realisatie van de vervanging van de bruggen over te gaan. Ze geeft aan dat het aanbestedingsdossier definitief is. Het opstarten van een nieuw ontwerp kost extra geld en extra tijd, wat weer zou vertragen. De shadebeelden bepalen de urgentie. Als we niet tot vervanging zouden overgaan, zou de noodoperatie al € 100.000 kosten.

De **voorzitter**: Ik wijs u erop dat uw fractie al bijna door de spreektijd heen is.

De heer **Bremmer** (CDA): Ja. Per saldo kunnen wij instemmen met het voorstel.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ook de VVD is buitengewoon ongelukkig met dit raadsvoorstel. Dat heeft uiteraard te maken met de extra middelen die voor de vervanging van de Valkewegbruggen worden gevraagd, maar misschien nog wel meer met de procesgang van dit dossier. Voorgaande sprekers refereerden daar al aan. In 2018 is een onderbouwd besluit genomen over de vervanging van deze bruggen. Daarvoor zijn middelen beschikbaar gesteld. In oktober van dat jaar hebben we in de commissie WRG nog over dit onderwerp gesproken. Het is nu bijna februari 2021 en nu blijkt dat er nog niet eens een aanbesteding heeft plaatsgevonden. Daar zijn allerlei redenen voor; die worden ook genoemd. De stikstofcrisis zou een reden van de stagnatie zijn. Dat begrijp ik dan nog, maar dat er bijvoorbeeld onjuist is geraamd, komt op onze fractie wel heel slordig over. Dat zorgt niet alleen voor vertraging, maar ook voor een enorme kostenstijging voor bruggen die er wat ons betreft eigenlijk al hadden kunnen liggen. Die hele gang van zaken vinden wij als VVD-fractie erg zorgelijk. Het is namelijk niet de eerste keer dat dossiers op deze manier stagneren. De laatste jaren zijn we vaker geconfronteerd met lange doorlooptijden en kostenramingen die te laag bleken te zijn. Dan rijst inderdaad de vraag waar dat toch steeds vandaan komt. Hebben we, zoals mevrouw Schroot al aangaf, gewoon te weinig inzicht in de positie van onze kapitaalgoederen of is er een andere oorzaak voor? Dit geeft wat ons betreft in ieder geval de noodzaak aan om binnen de nieuwe ambtelijke organisatie duidelijke kwaliteitsnormen op te stellen. Mede daarom hebben we motie 179 van het CDA medeondertekend. Het is belangrijk om hier proactief mee bezig te zijn en er opnieuw aandacht voor te vragen. Ik denk dat de heer Bremmer de motie beter heeft toegelicht dan ik zou kunnen doen. Daar laat ik dat dus bij.

Dan het raadsvoorstel zelf. Het is natuurlijk wel zo dat het zorgdragen voor een goede en veilige infrastructuur en goede bereikbaarheid een kerntaak is van de gemeente. Dat moet dus gewoon goed geregeld worden. We hebben waardering voor de moeite die de wethouder heeft gedaan om binnen de oorspronkelijke kostenraming nog een oplossing te zoeken en opties te onderzoeken. Het alternatief zal dan zijn dat we kiezen voor een oplossing voor een veel lagere verkeersklasse. Als je de stukken leest, wordt echter duidelijk dat dit heel ingewikkeld zou worden. We zouden dan afwijken van de geldende richtlijnen en wet- en regelgeving. De bruggen zouden een hoger schaderisico kennen en daarnaast zou het kostenvoordeel van die goedkopere bruggen alweer verdwijnen door de bijkomende kosten voor engineering en noodreparaties aan de huidige bruggen. Dat is dus een beetje penny wise, pound foolish, zoals de Engelsen zo mooi kunnen zeggen. Dan wordt toch wel duidelijk dat dit geen serieuze optie meer is. De VVD zal daarom wel instemmen met het raadsvoorstel, maar we sluiten ons ook aan bij mevrouw Schroot en de heer Bremmer, die ervoor pleiten dat de wethouder binnen haar eigen portefeuille op zoek gaat naar misschien toch nog aanvullende middelen. Dat zou in ieder geval nog wat pijn verzachten.

Wat de motie van Voorschoten Lokaal Sterk betreft: het is mij eigenlijk niet helemaal duidelijk wat het doel van die motie is in relatie tot dit agendapunt. Het is een begrotingswijziging en daar wordt nu bijna een technische exercitie van gemaakt. Eigenlijk wordt er voorgesteld om het Verkeersplan, dat gewoon geldend is, te actualiseren. Zoals ik de motie lees, is zij dus eigenlijk meer een motie die vreemd is aan de orde van de dag. Ik snap dat er een relatie wordt gelegd met dit onderwerp, maar zo komt het toch een beetje op ons over. Ik zou mevrouw Persoon dus willen vragen welk probleem zij met de in haar motie beschreven oplossing denkt op te lossen en welke relatie dat dus ook heeft met het agendapunt zoals we dat nu hier bespreken.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik heb met belangstelling geluisterd naar de bijdragen van de andere fracties. Het lijkt erop dat er een einde gaat komen aan de discussie over de Valkewegbruggen, maar we blijven heel erg kritisch op dit verhaal. We hebben al eerder - in 2018, 2019 en later - aangegeven dat 5 ton heel veel geld is voor twee bruggen. We hebben ook aangegeven dat 60 ton wat ons betreft heel erg overdreven is. We zien de noodzaak daarvan niet in. We hebben de stukken natuurlijk gelezen. Er wordt een verhaal gehouden over 60 ton. Als er twee vrachtwagens van 40 ton gelijktijdig overheen gaan, zit je al op 80 ton en dan gaat die brug een beetje veren. Maar een 60-tonsbrug is geschikt voor industrieel verkeer en militair verkeer en zelfs voor tramverkeer. Ziet u de tram al rijden in Starrenburg I en II? Wij nog niet.

Een andere uitdaging is de brug over de Rouwkoopvaart. Dat is een 30-tonner en dat roept toch vragen op. Moeten we ons zorgen gaan maken of komt er binnenkort een voorstel om ook die brug op 60 ton te brengen? Zou het niet logisch zijn dat er eerder was bekeken wat de tonnage is van al die bruggen op deze calamiteitenroute? Of heeft het eerlijke antwoord op onze vraag over de Rouwkoopbrug ook het college verrast? Met andere woorden, is de hele werkvoorbereiding om tot dit voorstel te komen, wel gelukkig geweest? Ik proef uit de woorden van de andere fracties dat zij eigenlijk zo'n beetje dezelfde vragen hebben, misschien verwoord met andere woorden.

Een ander puntje. Er is een kinderliedje over een hobbelige weg, een boerenweg en noem maar op. Deze weg heeft behoorlijke hobbels. Het verbaast ons dat er geen bord staat dat aangeeft dat diepladers niet over de huidige bruggen kunnen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ik hoor de heer Zeelt zeggen dat die 60 ton waarschijnlijk niet nodig is. Er valt behoorlijk wat over te zeggen, maar is de heer Zeelt het met mij eens dat de regelgeving op dit gebied de afgelopen tijd is aangescherpt? Met name op het punt van hoe zwaar een brug moet zijn, is men sinds het begin van deze eeuw gegaan naar het voorzorgsprincipe, waarbij ervan wordt uitgegaan dat er zwaar verkeer is, tenzij er een goede reden is om ervan uit te gaan dat dit niet zo is. Gelet op het feit dat deze brug compleet naar de knoppen gereden is, kan ik me voorstellen dat er hier geen aanname is dat er geen enkel zwaar verkeer overheen gaat. Ik snap dus niet zo goed waar het bezwaar van de heer Zeelt vandaan komt. Dat niet alle bruggen in Voorschoten zo ontworpen zijn, betekent toch niet dat deze brug niet zo ontworpen moet worden?

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Ik snap uw opmerking eerlijk gezegd niet. De wet- en regelgeving is allemaal duidelijk, maar er staat nergens dat dit een 60-tonsbrug moet zijn. Ik heb dat in ieder geval niet gelezen, maar u mag mij wijzer maken. Stuurt u het gerust nog een keer toe. 45 ton is echt voldoende. We zijn echt niet over één nacht ijs gegaan. We hebben dit ook uit laten zoeken. Als je ernaar kijkt op basis van kentekens ... Meerdere fracties hebben dat de laatste tijd gedaan ten aanzien van de vrachtwagens bij het baggeren. Die wegen 45 ton tot 50 ton. Zoiets kan ook over een brug, want het is incidenteel. 45 ton is gewoon genoeg.

Het ging zojuist even over nepnieuws.

Mevrouw **Schroot** (D66): Ik ben het niet eens met de stelling dat 45 ton genoeg is, want er kunnen ook gewoon twee voertuigen tegelijkertijd over een brug gaan. Dan hebben we een optelsom. Ik vind het dus erg kort door de bocht. Waar is uw reactie daarop, meneer Zeelt?

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): U heeft volstrekt gelijk. Als er twee zware voertuigen overheen gaan, moeten we die brug naar 100 ton brengen, want twee keer 50 is 100. Wat dacht u daarvan? Theoretisch is dat een mooi verhaal. Maar goed, laten we het kortsluiten: wij zijn niet gelukkig met dit geldbedrag dat erbij moet. Procedureel is het volstrekt fout gegaan. Voor ons blijft 45 ton genoeg en we denken ook echt dat dat zo is.

Dan de moties, eerst motie 179 van de VVD, het CDA en GroenLinks. Eigenlijk waren we verbaasd en verrast dat die motie er ligt, want zij gaat deels ook over kosteneffectief en alert zijn. Dat zijn open deuren. Of zeggen de collegepartijen: we hebben er niet veel vertrouwen in dat de wethouder van GroenLinks goed op de centen let? We voelen eigenlijk niet zoveel voor deze motie.

Als je zegt dat motie 180 van Voorschoten Lokaal Sterk een sympathieke motie is, zeg je gelijk dat je haar afwijst. Dat vinden wij eigenlijk ook, want er worden een paar dingen door elkaar gehaald. ONS Voorschoten heeft al een paar keer gevraagd of de categorisering van die wegen niet eens

bekeken kan worden. We zijn ervan overtuigd dat we dat nu maar even niet moeten doen. Er zijn andere en belangrijker dingen. Die motie zullen wij dus niet steunen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. De SP vindt het erg belangrijk dat de overheid haar taak op het punt van veilig verkeer en goede infrastructuur goed uitvoert. Dat betekent: veilige bruggen en geen gok nemen dat een lichtere brug goed genoeg is en dan misschien in enorme problemen komen als dat niet zo blijkt te zijn. De afgelopen jaren is gebleken dat de bruggen die er liggen, niet voldoende zijn. Er is een verkeerde keuze gemaakt in 2009. In 2016 is eigenlijk al naar boven gekomen dat dit het geval is. Het heeft moeten duren tot 2018, toen er een nieuw college zat, totdat daar daadwerkelijk een keer iets aan gebeurde. Toen is er ook nog eens verkeerd geraamd. Het is een beetje een zootje. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat het goed is. Dat moet nu dus opgelost worden. Wij zullen daarom voor het voorstel stemmen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het college verzoekt de raad om een aanvullend krediet van € 190.000. De politieke werkelijkheid leert ons dat de raad hiermee zal instemmen, ook al omdat het college op een weinig subtile manier opmerkt dat een keuze voor een andere variant onverstandig is omdat het dan € 150.000 extra kost. We stellen ook vast dat de politieke werkelijkheid leert dat de vraag of je wel zo'n dure weg tussen twee wijken wil voor voertuigen van 60 ton, naar het oordeel van de meerderheid van deze raad eigenlijk geen onderwerp van discussie behoort te zijn. Tegelijkertijd heeft dit bij mij een vraag opgeroepen, want er wordt ook verwezen naar de toevoer van calamiteitsvoertuigen. Wellicht kan de wethouder straks nog reageren op het feit dat het college, overigens net als de raad, twee jaar geleden geen enkel probleem zag in het schrappen van een tweede ontsluitingsweg bij Park Allemansgeest. Daarmee is daar ook iets gebeurd: als er calamiteiten plaatsvinden, is er nog maar één toegangsweg - ik zie nee schudden; geef daarop straks dan maar een antwoord; ik ben benieuwd - terwijl er ook bij Starrenburg altijd één ontsluitingsweg is voor zware voertuigen, namelijk op de Veurseweg. Zie hier de politieke werkelijkheid.

Wij zullen voor de kritische motie van het CDA, de VVD en GroenLinks stemmen, want zij stellen terecht dat het op dit moment blijkbaar niet goed gaat en dat er iets moet gebeuren. Dus wij steunen die motie volledig. Ook de motie van Voorschoten Lokaal Sterk vinden wij eigenlijk sympathiek. Zij gaat over iets wat belangrijk is. Tegelijkertijd zou ik de fractievoorzitter van Voorschoten Lokaal Sterk toch de gedachte willen meegeven om de motie even aan te houden om die op een later moment te bespreken. Het gedachtegoed dat erin zit, spreekt ons zeer aan en ik denk dat dat niet alleen bij ons het geval is. Het vandaag voor besluitvorming voorleggen zal ertoe leiden dat er een bepaalde beïnvloeding van het andere dossier plaatsvindt, waardoor die motie eigenlijk niet de behandeling krijgt die zij verdient.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. De discussie in de commissie WRG deed soms wat anders vermoeden, maar de kern van het voorstel is gewoon een begrotingswijziging, zoals de heer De Graaf zojuist terecht zei. Natuurlijk is dat vervelend, want er is gewoon wéér een aanvullend bedrag nodig. Zulke tegenvallers kunnen we absoluut heel slecht gebruiken. Maar tegelijkertijd is infrastructuur gewoon een kerntaak van de gemeente. Daar moeten we ook op doorpakken. Het gaat hier om de uitwerking van een raadsbesluit. Dat heeft veel langer geduurd dan wij allemaal zouden willen. Dat klopt, maar we hebben het nog een keer gehad over technische alternatieven en die blijken nog steeds - we hadden het er al eerder over gehad - geen oplossing. Dat hebben we sindsdien trouwens ook gezien in Oegstgeest, waar men een aantal bruggen wel wat goedkoper uit kon voeren. Dat kwam goed uit, maar zeven jaar later moesten zij vervolgens allemaal afgeschaald worden en zat men weer vast aan noodreparaties. Ik denk dat we daar heel erg mee uit moeten kijken. Maar goed, dit dossier verdient inderdaad zeker geen schoonheidsprijs. De heer Lavrijsen zei het al: waarom hebben het hier in 2021 nog over? Wij als GroenLinks zien dit in eerste instantie als een bedrijfsongeval. Dat komt soms voor en daar zijn redenen voor. Die zijn ook al genoemd; er zijn goede redenen voor. Maar ik was niet altijd de handigste student en als ik weer eens iets had laten vallen, zei mijn docent natuurkunde weleens: "Dat kan natuurlijk iedereen overkomen, maar sommige mensen overkomt het wel altijd als eerste". Ik denk dat dat onderhand ook een klein beetje opgaat voor onze gemeente: we zijn gewoon erg gevoelig voor dergelijke problemen. Dat blijft zorgelijk voor GroenLinks. We weten dat er hard gewerkt wordt aan een nieuwe organisatie en er zijn natuurlijk geen gemakkelijke oplossingen voor dit soort problemen: hoe krijgen we die doorloop beter? Maar dat ontslaat ons niet van de plicht om hier zo scherp mogelijk op te zijn om te voorkomen dat we in dit soort situaties raken. Wij herkennen die zorg in de motie-Bremmer en wij denken dat het goed is om op zo'n manier de raad en het college scherp te houden: trek die gegevens nou wat naar voren, zodat we weten waar we het over hebben en zodat we

als raad ook gewoon van tevoren kunnen praten over welke risico's we nemen en waar we scherp op moeten zijn. Ik herken me ook erg in de woorden van de heer Bremmer over de controlerende rol van de raad, die we als brede taak moeten zien. Ik wil dus mijn waardering uitspreken voor het betrokken raadslid. Het spreekt dan ook vanzelf dat wij die motie medeondertekend hebben.

Ook de motie-Persoon ligt voor. Mevrouw Schroot vroeg daar al heel expliciet naar. Het is ons niet helemaal duidelijk wat de insteek van de motie is. Als mevrouw Persoon zegt dat we het eens moeten hebben over een autoluw Voorschoten, zal GroenLinks natuurlijk niet de partij zijn die zegt: wat ons betreft nooit. Maar op korte termijn het Verkeersplan volledig omhalen en ook alvast een aantal zaken omleggen, dat is nogal een operatie. Daar moeten we zorgvuldig in zijn. Ik neem aan dat mevrouw Persoon zich nog de ervaring herinnert met het dossier-Leidseweg-Noordzuid. Zodra je begint te praten over verkeersplannen, staat heel Voorschoten op de achterste poten. Ik hoop dus dat de inwoners van de betreffende wijken en langs de routes hier allemaal ontzettend enthousiast over zullen zijn als we hiermee aan de slag willen gaan. Maar concreet: wat is volgens mevrouw Persoon nou de consequentie voor de Valkewegbruggen? Mevrouw Persoon is een bekende Voorschotenaar. Ze is altijd goed zichtbaar in de pers. Eerlijk gezegd heb ik er echt bewondering voor hoe zij dat aanpakt, maar recent was ze erg vocaal over precies dit onderwerp, de bruggen. Ze was erg scherp alsof het voorstel technisch volslagen ridicuul is, ook op basis van gegevens die selectief of enigszins uit hun verband gehaald waren of wat ons betreft soms zelfs simpelweg onjuist waren. Maar het betreft hier een technische discussie. Die kun je niet zomaar houden in de pers. Dat wordt ook al snel verwarrend, maar het is natuurlijk weer koren op de molen van inwoners die toch al geen vertrouwen hebben in het gemeentebestuur en die gewoon weer terugzien: "ze zullen wel weer wat doen". Daar maak ik mij zorgen over, want het is ook onze taak als raadsleden om de bevolking uit te leggen waarom besluiten genomen worden en om hen daarin mee te nemen. Nu zie ik een motie waarin mevrouw Persoon het er plotseling bij lijkt te laten. Daarmee blijft het allemaal gewoon in de lucht hangen en gaan we over tot de orde van de dag. Ik vind dat toch wel kwalijk. Ik zou dus graag van haar een uitleg ontvangen over wat zij wil met deze motie.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Van Herk. Dat verbaast mij enigszins. Zij had zich afgemeld voor deze vergadering, maar ik zie dat zij inmiddels deelneemt en een vraag wil stellen.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Ik had inderdaad een bedrijfsuitje, online overigens. Dat is afgelopen en ik dacht: ik ga nog even terug naar de vergadering.

De **voorzitter**: Welkom en u kunt interrumpen.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Dank u wel. Ja, ik wil interrumpen over de technische staat van de bruggen op de Valkeweg. In 2017 zijn ze daar vier maanden bezig geweest met het slaan van damwanden. Dat is het enige wat ik nog even wil vragen; anders had ik daar morgen een technische vraag over gesteld. Wat hebben ze toen precies gedaan wat nu, vier jaar later, niet goed is? Het is misschien niet terecht om dat in deze raadsvergadering te vragen. Dat realiseer ik me, maar er zijn ook heel veel bewoners die zich afvragen: wat hebben ze daar vier jaar geleden dan vijf maanden gedaan?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Herk, dat is eigenlijk aanvullend op het betoog. Eigenlijk behoort er per termijn maar één iemand te spreken.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Sorry.

De **voorzitter**: Nu zou uw fractievoorzitter dus niet meer aan het woord mogen komen. Ik ga haar wel het woord geven, maar om nu nog met technische vragen te komen ... Als de wethouder deze vraag kan meenemen, is dat prima. Anders laat de wethouder deze vraag liggen en dan krijgt u bij gelegenheid nog antwoord.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Dan doe ik het morgen.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan Voorschoten Lokaal Sterk, aan mevrouw Persoon, van dezelfde fractie, omdat ik niet wil dat zij hier de dupe van is.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik ga eerst mijn verhaal houden. Daartussen en daarna zal ik de gestelde vragen beantwoorden. U heeft waarschijnlijk wel begrepen dat

wij veel moeite hebben met het verhogen van het krediet voor de vervanging van de Valkeweg-bruggen. Ik probeer het kort en zakelijk voor u samen te vatten. In de begroting die in 2018 is vastgesteld, stond dat de bruggen in 2019 vernieuwd zouden worden voor 5 ton. Het college had dus groen licht gekregen om de bruggen in 2019 te vernieuwen voor 5 ton. Ik moet overigens wel melden dat ik tegen had gestemd. In heel 2019 en in heel 2020 hoorden wij niets over uitstel of iets dergelijks. Pas na vragen van het CDA in maart 2020 geeft u aan dat u voornemens bent om pas in 2020 de aanbesteding te doen. Nu, ruim twee jaar nadat u groen licht heeft gekregen van de gemeenteraad, komt u doodleuk met de vraag of het nog even € 190.000 meer mag kosten. Als je nou de bruggen binnen de termijn en binnen het budget had vervangen, had er nu geen haan naar gekraaid, want het was officieel goedgekeurd. Maar dit college heeft het vervangen van deze bruggen dus twee jaar laten liggen en nu is er meer geld nodig.

Telkens wanneer extra geld aan de gemeenteraad gevraagd wordt - in dit geval € 190.000 bovenop het eerder in 2018 vastgestelde budget van 5 ton - vinden wij het verstandig om nog eens extra goed te kijken naar nut en noodzaak van de zaak. Als we nog eens extra goed naar de zaak van de Valkewegbruggen kijken, zien we dat de redenatie was dat het een wijkontsluitingsweg is en dat die geschikt moet zijn voor alle verkeer, zonder beperking. Op deze redenatie valt op twee punten af te dingen. Punt één: de eerste redenatie is dat er sprake is van een wijkontsluitingsweg. Dit is geen natuurverschijnsel, maar een bestuurlijke keuze; om precies te zijn: een keuze in het jaar 2000. Deze keuze kan eenvoudig teruggedraaid worden. Dat is heel makkelijk, want als raad mag je dat beslissen. Dat zou je zelfs al volgende maand kunnen doen. Daar hoeft je niet een heel verkeersplan voor te veranderen. Dat kun je gewoon doen als iedereen met de neus dezelfde kant op staat. Als teruggedraaid wordt dat het een wijkontsluitingsweg is, blijven de wijken goed ontsloten. De Valkeweg is namelijk eigenlijk een verbindingsweg tussen twee wijken, die ieder al hun eigen ontsluitingsweg hebben, aan de Veurseweg. Wanneer wij nu besluiten de Valkeweg anders te labelen, is er geen noodzaak meer om de weg in te richten voor zeer zwaar verkeer. Dan zouden we kunnen volstaan met een lagere klasse. Dat betekent dus: minder geld, want een lagere klasse is goedkoper. Dat was een van de vragen van mevrouw Schroot. Nogmaals, dat omzetten kunnen wij als raad snel beslissen. Dat kost dus ook geen extra geld.

De tweede redenatie is dat het verkeer zonder lastbeperking over een wijkontsluitingsweg moet mogen gaan. Volgens mensen die er meer verstand van hebben dan ik, bijvoorbeeld TNO - want ik heb gebeld en TNO heeft mij stukken toegestuurd - hebben wegen een bepaalde klasse. Een snelweg heeft de klasse van 60 ton belasting. Een gebiedsontsluitingsweg heeft klasse 45. Alle lagere wegen, zoals in woonwijken, hebben klasse 30. Een wijkontsluitingsweg is dan met 30 ton ruim genoeg bemeten.

We moeten ook niet willen dat zeer zwaar verkeer achterom van de ene wijk naar de andere gaat. Het kan soms natuurlijk gebeuren dat zeer zwaar verkeer ergens moet zijn, maar dan is het bestemmingsverkeer. Dat gaat erin en eruit. Met de wijken Bijdorp en Starrenburg aan beide kanten van de bruggen kan dit. Beide wijken zijn bereikbaar zonder over de bruggen te hoeven gaan. Er is geen enkele noodzaak om zeer zwaar verkeer van de ene naar de andere wijk te laten gaan.

Er was ook sprake van dat calamiteitsvoertuigen over de bruggen moeten gaan. Dat is logisch, maar calamiteitsvoertuigen kunnen hier makkelijk overheen, aangezien er volgens de brandweer zelfs geen zwaardere wagens dan 20 ton zijn. De huidige 25 à 30 ton is dus meer dan genoeg.

Verder heb ik met de aanwonenden van deze route gesproken; niet met één, mevrouw Schroot, maar met 36. Die willen helemaal geen zwaar verkeer door een woonwijk laten rijden. Als deze bruggen een zwaartebelasting van 60 ton krijgen, is dat bijna een uitnodiging dat het een sluiproute wordt voor zwaar verkeer. Daar zijn ze best bang voor. Ze zijn bang voor zwaar verkeer door hun straat door heel die route en voor benzinedampen. De omwonenden houden hun hart vast voor een sluiproute. Zij vragen zich af waarom het voor de Nassauwijk wel mogelijk en veilig is om het verkeer tot 25 ton te beperken en voor de wijken Starrenburg en Bijdorp niet. Dat vond ik een goede vraag van hen.

Kortom, onder het motto "beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald" heeft u nu nog de kans om deze beslissing anders te maken. We hoeven de weg alleen maar anders te labelen. Dat kunnen wij als raad doen. Daar heb ik het, ook naar aanleiding van de motie, met de griffie over gehad en die zei: ja, dat kunnen wij best snel en makkelijk doen. Dan gaat het niet over het hele Verkeersplan; het gaat alleen over deze weg. De motie luidt:

"Motie 180.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 28 januari 2021,

Woord vooraf:

Duurzaam Veilig is het programma van de rijksoverheid dat onder andere zorgt voor voorschriften en instructies aan gemeenten om hun wegennet veiliger te maken. Daar komt ook de indeling van klasse 60, 45 en 30 vandaan. En de laatste aanbeveling van Duurzaam Veilig is om binnen gemeentes overal maximaal 30 km in te stellen (met uitzondering van de gebiedsontsluitingswegen - Veurseweg, Leidseweg, Wijngaardenlaan - en de wegen waar de lijnbussen lopen. Bijdorp en Starrenburg hebben geen lijndiensten op het traject Valkeweg en er kan voor calamiteiten uitgeweken worden naar de route van Lijn 5: Karel Doormanweg, Generaal Spoorlaan, Rouboslaan en de Wijngaardelaan.

overwegende dat:

- wijken geen doorgaande routefunctie hebben;*
- wijkontsluitingswegen de wijken aansluiten op gebiedsontsluitingswegen;*
- voor calamiteiten of stremmingen op gebiedsontsluitingswegen omleidingsroutes noodzakelijk zijn;*
- de bestaande busroutes ingericht zijn op zwaar verkeer en daarmee de eerst aangewezen omleidingsroutes zijn;*
- voor de Nassauwijk al een maximaal toegestaan gewicht van 25 ton is ingesteld;*

verzoekt het college een voorstel aan de raad voor te leggen voor een nieuwe wegencategorisering met daarin de volgende uitgangspunten:

- maximaal toegestane gewicht in alle woonwijken van Voorschoten in te stellen op 25 ton, zoals al gedaan is in de Nassauwijk en zoals Duurzaam Veilig dit voorschrijft;*
- de Valkeweg te bestempelen als een andere dan gebiedsontsluitingsweg,*

en gaat over tot de orde van de dag."

Nu de vragen die ik nog niet heb beantwoord. Vraag 1: de inhoudelijke informatie heb ik bestudeerd en wij vinden een belasting van 60 ton voor deze wijk echt niet nodig. Het TNO-rapport bevestigt ons idee. Vraag 2: wij vinden dat de bruggen wel degelijk gerepareerd moeten worden. Het onderstel is wel goed, maar de bovenkant is versleten en maakt veel herrie. Vervang dat goed voor een belasting van 30 ton. Ons alternatief kan niet méér kosten; het kost zelfs minder, want als de brug niet voor 60 ton maar voor 30 ton gebouwd moet worden, zijn we maar 3 à 4 ton kwijt. Nogmaals, we hoeven niet veel aan de verkeersbeslissing te veranderen. Vraag 4: 60 ton is alleen nodig omdat er een label op de brug zit, dus omdat het een wijkontsluitingsweg is. We moeten dus alleen dat label veranderen. Dat waren mijn antwoorden.

Wat vroeg meneer Lavrijsen ook alweer? Het probleem ligt dus meer aan het labelen van de weg. Als we het label anders maken, kunnen we ook een geheel andere beslissing nemen. Ik hoop dat ik duidelijk ben geweest.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Er is heel wat heen en weer gegaan tussen de verschillende partijen. Er zijn heel veel zinnige uitspraken gedaan. Het is natuurlijk niet te verteren dat dit zo lang geduurd heeft en dat we hier nu nog mee komen. Dat beseft het college terdege. Ik zal niet al die uitspraken langsgaan en ik zal ook de discussies die hebben plaatsgevonden, niet gaan herhalen. Dat er verbeterpunten mogelijk zijn, onderschrijven we. Gelukkig wordt er ambtelijk ook goed meegeluisterd. Alles wat u heeft gezegd, wordt ook opgeslagen. Dat zal ook zeker voor de nieuwe organisatie belangrijke input zijn.

Er zijn een paar vragen gesteld, allereerst over de oplevering. Ik weet niet precies wanneer de oplevering zelf klaar zal zijn, maar ik weet wel dat alles zo klaar staat dat het bestek klaar is, dat er een aanbesteding kan plaatsvinden, dat er morgen op een knop gedrukt wordt - zo is het mij letterlijk verteld door de ambtelijke organisatie - en dat vervolgens de aanbesteding uitgaat. Vanaf daar gaat alles natuurlijk automatisch, binnen de termijnen. Er zit dus geen ruis meer tussen.

De vraag over de aanvullende middelen heb ik een paar keer gehoord. Aan de voorkant hebben we daar natuurlijk al nadrukkelijk naar gekeken. U kunt zich voorstellen dat ik, toen ik dit stuk voor het eerst zag, precies dezelfde vragen heb gesteld. We kunnen er nog een keertje nadrukkelijk naar kijken, ook samen met Financiën. Ik heb daar weinig hoop op, maar we gaan er zeker nog een keer naar kijken.

D66 vraagt terecht veel aandacht voor de duurzaamheid. We hebben daar in het verleden al heel veel naar gekeken; dat hebben we ook aangegeven in een van de antwoorden op de vragen. D66 vraagt nu nadrukkelijk of de ijsvogel meegenomen kan worden bij de ontwikkelingen. Dat kan ik toezeggen.

In de motie staan veel verschillende dingen, waaronder de oproep voor de Nota Kapitaalgoederen richting de Kadernota. U heeft de Notitie Kapitaalgoederen besproken, volgens mij op 13 januari. U weet dus dat we een aardig eind op weg zijn. De notitie is de voorbode voor de nota. Wat ons betreft zou het inderdaad zo veel mogelijk voor de Kadernota bekend moeten zijn. In welke vorm dat gaat gebeuren, moet ik nog even binnen het college bespreken.

Vervolgens wil ik nog iets zeggen over de motie van Voorschoten Lokaal Sterk.

De **voorzitter**: De wethouder had het net over de eerste motie, motie 179. De wethouder schakelt nu over op motie 180.

Wethouder **Spil**: Ja, dank u; ik heb ze deze keer niet voor me liggen. De opmerking dat verandering van het label makkelijk is, dat je een label weg kan halen en daarmee problemen oplost, wil ik te allen tijde bestrijden. Het feit dat er een bordje staat dat aangeeft dat je maar een beperkt tonnage over de brug mag laten komen, betekent niet dat iedereen zich daaraan houdt. Onder andere daarom is die brug vroegtijdig kapot gegaan. Dat geldt ook voor alle andere labels die op de wegen zitten. Als je daadwerkelijk wil dat mensen hun gedrag veranderen, moet je een weg zo inrichten dat die ook herkenbaar is als de gelabelde weg. Dat zeggen niet alleen wij. Dat zijn gewoon de verkeersregels. Dat zeggen de politie en de brandweer. Dat heeft dus heel veel voeten in de aarde en dat is niet simpelweg een ander bordje neerzetten.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Ik denk dat u het niet helemaal begrijpt. Ik wil alleen de weg zelf anders labelen, zodat het geen wijkontsluitingsweg is. Ik heb het niet over het bordje, maar over de weg. Dat moet een raad echt snel kunnen en dat kan ook voor een weg.

Wethouder **Spil**: Maar de uitvoering daarvan om die weg geschikt te maken, bijvoorbeeld voor 30 km of voor niet of wel een wijkontsluiting, kost veel geld in de inrichting van de openbare ruimte, zodat het voor iedereen die daar rijdt, loopt of fietst, duidelijk is wat voor soort weg het is.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Er mag best 50 km gereden worden, maar het gaat erom dat ... Maar goed, ik ben het er niet helemaal mee eens. Ik heb het er met de griffie over gehad dat als wij een weg anders willen regelen, dat gewoon snel te regelen is. Het gaat erom dat de verkeerssituatie hetzelfde blijft, maar we gaan gewoon die bruggen niet zo zwaar maken. Dan is het geen calamiteitsroute en geen wijkontsluitingsweg. Daar gaat het om.

De **voorzitter**: Ik wil even zeggen dat de griffie mij het signaal geeft dat de manier waarop uw gesprek met de griffie wordt weergegeven, niet geheel klopt met de functie van de griffie en hoe de griffie u heeft geadviseerd. Zoekt u dat onderling dus nog even uit. Staat u gewoon voor uw eigen standpunt, maar ik begrijp dat het niet geheel klopt om de griffie er zo in te betrekken. Ik geef het woord aan de wethouder om te antwoorden. Daarna kijk ik of er andere interrupties zijn.

Wethouder **Spil**: Volgens mij heb ik al voldoende geantwoord.

De **voorzitter**: Bent u klaar?

Wethouder **Spil**: Ik ben klaar, ja.

De **voorzitter**: Ik ga de sprekers langs om te zien wie behoefte heeft aan een tweede termijn. Ik wil even zeggen dat de volgende spreektijden nog over zijn: voor het CDA nog 1 minuut en 4 seconden, voor de Partij van de Arbeid 1 minuut en 41 seconden en voor de SP 2 minuten. De andere

fracties hebben wat meer, maar we hebben natuurlijk nog een onderwerp en de moties die vreemd zijn aan de orde van de dag. Als u dan nog iets wilt zeggen, wees dan dus zuinig op uw tijd.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Mevrouw de wethouder was erg optimistisch als zij dacht dat ze alle antwoorden had gegeven. Dat is niet het geval. Ik had een vraag gesteld over de analogie met het niet doorgaan van de tweede ontsluitingsweg van Allemansgeest. Daar heeft de wethouder niet op geantwoord. Nu moet ik weer spreektijd gebruiken om deze vraag opnieuw te stellen.

Ik wil nog een opmerking maken. Ik vond het verhaal van mevrouw Persoon, waarbij ik het niet met alles eens was, duidelijk en helder. Wat mij niet beviel tijdens dat verhaal - ik zeg het in mijn woorden - is de verbale en non-verbale reactie van een aantal collega's van mij op dat verhaal. Dat wilde ik even gezegd hebben.

Ten slotte vraag ik aan mevrouw Persoon of zij nog wil reageren op mijn suggestie om de door haar ingediende motie aan te houden tot een later, geschikter moment.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording van de verschillende vragen. Het punt hierbij is een beetje dat we ons met z'n allen weer verliezen in een hele discussie over tonnages, terwijl het hier een begrotingswijziging betreft. Misschien is het goed om ten slotte aan deze discussie toe te voegen dat bepaalde normgewichten voor wegverkeer het uitgangspunt zijn. Dat zijn gewoon bepaalde normgewichten die door de Rijksdienst voor het Wegverkeer zijn vastgesteld en die doorgaans afwijken van de absolute, reële gewichten. Het kan dus wel zo zijn dat, als je googelt, naar boven komt dat een brandweerauto ongeveer 15 ton is, maar de RDW geeft daarvoor andere normgewichten aan. Dat zijn de uitgangspunten om te bepalen wat de draagkracht van een weg of wat dan ook moet zijn. Dat hadden we misschien wat eerder moeten bedenken. Maar goed, dat terzijde.

ONS Voorschoten kon nergens terugvinden dan verkeersklasse 60 noodzakelijk is en vindt die daarom een beetje overdreven. Ik verwijs graag naar de informatiebrief van 11 december 2018, die gewoon is meegestuurd met deze agenda. Daar staat namelijk onder het kopje "wegencategorisatie" dat er geen lastbeperking mag zijn op dit soort bruggen op dit soort wegen. Dat stond er naar mijn idee dus wel in.

De heer De Graaf zei dat hij mij nee zag schudden toen hij het had over de calamiteitenroute bij Park Allemansgeest en vroeg mij om het hem uit te leggen. Dat doe ik heel graag. Toen dat agendapunt destijds naar voren kwam, hebben wij als VVD ambtelijke ondersteuning gekregen bij dezelfde vraag: waar zit dan die calamiteitenroute? Die loopt langs de zijkant of eigenlijk langs de kant van de Vliet in de richting van wat wij vroeger "de blauwe brug" noemden. Als u daar een keertje fietst - volgens mij kent u die omgeving goed - ziet u dat daar een zware brug ligt. Die is weliswaar alleen toegankelijk voor fietsverkeer, maar daar kunnen de calamiteiten- en evacuatievoertuigen overheen. Daar is dus wel degelijk in voorzien. Ik hoop dat ik u daarmee geholpen heb. Dat is gewoon informatie die toegankelijk is.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik ben blij met deze opmerking. Het verheugt mij dat de calamiteitsvoertuigen tamelijk snel via de Vliet en de brug Allemansgeest kunnen betreden.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Daar zijn we allebei blij mee, meneer De Graaf. Dat is dus goed.

Ten slotte kan ik over de motie van Voorschoten Lokaal Sterk alleen zeggen dat wij dat een ongerichte motie vinden. Zij suggereert een causaliteit die niet bestaat. Er wordt een oplossing gesuggereerd voor een probleem waar zij geen oplossing voor is. We zien geen financiële onderbouwing en er wordt echt veel te makkelijk gedaan over het gemak waarmee even een labeltje van een bepaalde weg veranderd kan worden. Zo werkt het gewoon niet. De VVD zal niet instemmen met deze motie, wel met het raadsvoorstel, met pijn in de buik, maar we hebben er vertrouwen in dat dit dan uiteindelijk toch snel in de uitvoeringsfase terechtkomt.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Voorschoten Lokaal Sterk houdt zijn hart ervoor vast dat, als die bruggen echt verzaagd worden voor 60 ton, heel veel extra vrachtwagenverkeer door deze wijk komt. Je krijgt dan een soort sluiproute. Daar zijn wij bang voor. Je weet niet of dat zo is, maar wij zijn daar echt bang voor.

Punt twee: wij zullen onze motie aanhouden. Dank u wel, meneer De Graaf; dat vind ik een hele goede, want we moeten sowieso toch echt nog een keertje naar die hele categorisatie van al die wegen kijken. Het is jammer dat mensen dan, zoals meneer De Graaf ook zei, zulke rare gezichts-uitdrukkingen maken. Wij zijn allemaal mensen. We hebben allemaal gewoon meningen. Dat is mooi in de politiek. Net als ONS Voorschoten blijf ik 60 ton een veel te zware belasting vinden.

De **voorzitter**: Ik constateer dat motie 180 is aangehouden.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik wil nog even reageren op de opmerking van mevrouw Persoon over mogelijk sluipverkeer. Voor de laatste keer, hoor; ik probeer gewoon duidelijk te zijn. Er worden kwalitatief goede bruggen aangelegd die gewenst zijn voor dit type weg. De wegencategorisatie verandert niet en de verkeersstromen veranderen niet. Er komen nu bruggen waarvan we hopen dat die langer en beter meegaan en dat zij juist voor minder overlast zullen zorgen. Maar u doet nu net alsof al het verkeer een bepaalde kant op wordt gestuurd. Dat vind ik een verkeerde suggestie in de richting van de bewoners, want dat is niet zo. De weg blijft dezelfde functie houden. Alleen de infrastructuur wordt verbeterd. Dat is waar deze discussie om draait. Ik hoop echt dat u ook die boodschap wil meegeven aan de 36 mensen die u gesproken heeft, want ik ben bijna bereid om het zelf te gaan doen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Misschien is het handig als je dat doet, maar zij kwamen met deze vragen en zij zijn daar bang voor. Ik kan me dat wel een beetje voorstellen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik snap dat dat een zorg is van inwoners, maar dan is het ook aan een raadslid om de juiste informatie over te brengen of om te zeggen: ik ga even nakijken hoe het precies zit en ik kom later bij u terug. Maar nadat u ook van de wethouder een toelichting heeft gehoord, blijft u terugkomen op uw eerdere punt. U heeft hierin gewoon geen punt. Er zijn 21 raadsleden die openstaan voor zorgen over verkeersoverlast, die die zorgen delen en die daar altijd over in gesprek willen gaan en goede oplossingen willen zoeken. Maar dat is een andere discussie.

De **voorzitter**: Mevrouw Persoon nog en dan gaan we door.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Het gaat om het feit dat wij net als ONS Voorschoten 60 ton gewoon te zwaar vinden. Als je dat uitgangspunt hebt, dan zit daar het verschil.

De heer **Maassen** (SP): Ik hoor mevrouw Persoon zeggen dat zij haar hart vasthoudt en dat zij 60 ton gewoon te zwaar vindt. Als je gewoon iets vindt, sta je inderdaad niet meer open voor argumenten; dat blijkt wel. Maar waar ik mijn hart voor vasthoud, is dat wij uit kostenbesparingsoverwegingen een te slechte brug aanleggen en dat er een keer een vrachtwagen doorheen zakt. Hoe ziet u dat?

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): GroenLinks had een hele mooie foto waar zware auto's op stonden. Op zich kan over zo'n brug van 50 ton heus weleens een zware vrachtwagen rijden. Ik zal een voorbeeld geven. Bij de Lammenschans is de Jan van Houtbrug maar belastbaar voor 7,5 ton. Dat was een slechte brug, maar daar gaan ook al het verkeer en de busdiensten over. Dus ja ...

De **voorzitter**: De heer Maassen nog en dan gaan we door met de besluitvorming over waar we mee bezig zijn, want volgens komen wij er met alle tonnages en zo niet echt uit. Ik denk ook dat, als we nog een paar kijkers en luisteraars hebben, die dan zouden afhaken.

De heer **Maassen** (SP): Dit wil ik toch even bestrijden. Dit heb ik mevrouw Persoon ook op Facebook zien zeggen in een discussie met een vrachtwagenchauffeur. Zij werd er toen op gewezen dat dat bord met 7,5 ton de milieuzone aangeeft. Nu hoor ik haar dat argument weer gebruiken en ik zie haar met het hoofd schudden. Ik hoorde haar net zelf zeggen dat zij het niet zo fijn vindt als mensen zo non-verbaal reageren op een argument, maar nu doet zij het zelf ook. Als wij als gemeenteraad deze discussie voeren, hecht ik er waarde aan dat de feiten die wij dan gebruiken, ook feiten zijn en niet meningen en dat je, als je gecorrigeerd wordt op iets wat niet klopt, dat aanneemt en de feiten gebruikt en geen onzin verkoopt, want dat is het echt.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Meneer Maassen, dat is het niet. Weet je waarom niet? Ik heb het gelijk opgezocht. Je hebt een 3,5 ton-milieuzone, maar ze willen een binnenstad

niet verder verzwaren dan 7,5 ton. Dat ging echt over de zwaartebelasting. Kijk het maar na op internet.

De **voorzitter**: Ik stop dit deel van de discussie. Ook woorden als "onzin", "je" en "jou" vind ik niet goed. We kijken dus of we nog even zakelijk verder kunnen gaan naar een besluit.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik zal het zakelijk houden. De heer Deuzeman zei terecht dat het uiteindelijk gaat om een aanvullend krediet. Misschien hebben ook anderen dat al gezegd, maar dat is mij dan in mijn emotie ontschoten. Daar gaat het ook om: als alle cijfers kloppen - we hopen maar dat dat dit keer het geval is - maakt het eigenlijk helemaal niet meer uit of we een brug aanleggen voor 60 ton, 45 ton, 30 ton of 20 ton, want een wijziging van dit voorstel zou betekenen dat je ook 1,5 ton kwijt bent. En dan besparen we nog € 40.000 voor verduurzaming van gebouwen of weet ik veel wat. Wij zijn tegen het voorstel. We vinden het geen goed idee. Wel willen we graag antwoord krijgen, want ik geloof dat de wethouder geen enkele vraag van ons heeft beantwoord. Hoe zit het nou met die brug over de Rouwkoopvaart? Die is 30 ton. Daar komt onderzoek naar. Betekent wat wij vanavond bij meerderheid vaststellen in deze raad dat er binnenkort een voorstel komt om ook die brug naar 60 ton te brengen? Dat is mijn concrete vraag.

Wij hebben aangegeven dat we over motie 179 niet enthousiast waren, maar gezien de discussie die gevoerd is door de diverse fracties, zijn we nu wel enthousiast. Wij zullen die motie steunen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Allereerst wil ik mevrouw Persoon hartelijk danken voor de beantwoording van de vragen. Er is al heel veel gedebatteerd. Ik zal er dus niet nog meer debat aan toevoegen, want daar komen we geen stap verder mee. Ik wil de wethouder bedanken voor de toezegging over de maatregelen die ze wil treffen om de ijsvogel te huisvesten. Ik wil ook nog wel iets technisch meegeven. Het is heel lastig interrumpen als je ook nog je handje op hebt gestoken om spreektijd te hebben. Dat wil ik u graag meegeven, burgemeester.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb mevrouw Persoon bewust gevraagd om een toelichting van de relevantie van haar motie voor de Valkewegbruggen. Daar wil ik dus op reageren. Zij heeft het uitgelegd. Ik begrijp dat zij de bruggen lichter wil uitvoeren, met als argument dat het alleen om bestemmingsverkeer gaat en dat niemand zwaar verkeer wil. Voor dat eerste heb ik natuurlijk veel begrip. Als je bewoners van de straat vraagt waar zij de voorkeur aan geven - zwaar verkeer langs uw huis of liever een woonerf? - zal het unanieme antwoord zijn: maak er maar een woonerf van. Het probleem is dat dit zo is bij elke inwoner van Voorschoten. Dat is exact de afweging die we moeten maken bij een gebiedsontsluiting: waar doe je dat? Dat moet je dan goed doen. Zoals de wethouder terecht aangaf, moet je dan vervolgens je weg daarop inrichten. Mevrouw Persoon zei dat we het snel zouden kunnen omgooien en dat alles dan hetzelfde blijft. Dat komt eigenlijk een beetje neer op het neerzetten van een bordje met "defect" bij de brug en dan hopen dat iedereen daar rekening mee houdt. Ik denk dat we in de praktijk gezien hebben dat dit niet zo werkt. De heer Lavrijsen gaf heel terecht aan wat hier het punt is: er zijn bepaalde categorieën waaraan we moeten voldoen om ervoor te zorgen dat het verkeer veilig kan zijn. Ik neem aan dat ook de mensen in de betreffende wijken zo nu en dan bijvoorbeeld een betonvloer willen laten storten of een dakkapel willen laten plaatsen of dat, als er een calamiteit is, een takelvoertuig die kant op moet. Dat zijn gewoon zware voertuigen en daar zijn gewoon afspraken over gemaakt. Een brug moet daarvoor geschikt zijn, tenzij je een heel goed alternatief hebt. Dat is in dit geval niet zo. Als mevrouw Persoon de motie aanhoudt en het er nog een keer over wil hebben: natuurlijk, we moeten alles kunnen bespreken in de raad. Laten we het dan een keer hebben over die wegencategorisatie, maar we moeten uitkijken met dit allemaal ophangen aan dat ene onderwerp.

Zakelijk gezien komt het er, zoals de heer Glenn Zeelt al aangaf, op neer dat we zelfs financieel gezien weinig keus hebben. Wij zullen van harte voor dit voorstel stemmen. Wij hopen dat de wethouder hiermee spoedig een einde kan maken aan dit al veel te lang lopende dossier.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Er waren twee vragen. De vraag van de PvdA werd door meneer Lavrijsen beantwoord, waarvoor mijn dank. Ik loop nog niet lang genoeg mee om ook de geschiedenis van twee jaar geleden te kennen.

Wat de brug over de Rouwkoopvaart betreft: ik weet niet of die binnenkort vervangen gaat worden. Ik weet wel dat we met twee zaken bezig zijn: aan de ene kant met de Nota Kapitaalgoederen, waarin we heel inzichtelijk maken wat op termijn de financiële kosten zullen zijn - daarmee

hebben we een instrument waarmee we veel meer helderheid hebben dan tot nu toe - en aan de andere kant met het integraal gebiedsgericht werken. Daar heeft u ook een presentatie van gehad. Daaruit zal blijken wat de staat van de verschillende kunstwerken is. In dit geval gaat dat over kunstwerken, maar het gaat natuurlijk ook over heel veel meer. Met die twee instrumenten kunnen we een veel betere inschatting maken van wat er op termijn moet gebeuren en wanneer. Ik hoop dus dat u als raad op de langere termijn meer houvast en meer inzicht zal krijgen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Ik heb een vraag naar aanleiding van de vraag van meneer De Graaf. Hij vroeg naar de ontsluitingsweg. Ik ben heel benieuwd hoe zwaar die ontsluitingsweg van Allemansgeest, die brug, uitgevoerd is. Zou de wethouder dat nog eens willen uitzoeken? Ik ben heel benieuwd hoeveel ton zwaartebebelasting er op die route is.

Wethouder **Spil**: Dat weet ik natuurlijk niet. Als u dat echt wil weten, kunnen we dat uitzoeken.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Die weg wordt 60 ton. Alles moet 60 ton worden. Versta ik de woorden van de wethouder goed als ik daaruit opmaak dat er op dit moment geen enkele aanleiding is om te veronderstellen dat een vrachtwagen van 60 ton of meer over de Rouwkoopvaartbrug gaat? Want dat vind ik echt belangrijk; ik bedoel dit niet cynisch.

Wethouder **Spil**: Het punt is dat de bruggen die zwakker zijn, langzaam kapot gaan, scheuren en zovoort als daar zwaardere materialen overheen rijden. We weten niet wanneer er een ongeluk gaat gebeuren. Ik heb geen signalen gekregen dat het nu meteen snel moet veranderen. Ik ga er dus van uit dat het risico nu niet zo groot is dat er een vrachtwagen doorheen kan zakken, maar dat zijn wel de overwegingen die we gebruiken, juist bij het bepalen wanneer welke brug als eerste vervangen moet worden en hoeveel dat gaat kosten.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we tot besluitvorming overgaan.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. De Partij van de Arbeid verleent gedoogsteun en stemt dus voor.

Het voorstel wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de VVD, GroenLinks, het CDA, D66, de SP en de PvdA ervoor hebben gestemd en de overige fracties ertegen.

In stemming komt motie 179 van het CDA, de VVD en GroenLinks.

De motie wordt met algemene stemmen aangenomen.

11. Voorbereiden portefeuillehoudersoverleggen Holland Rijnland 3 februari 2021

De **voorzitter**: U heeft van ons pas vanmiddag een oplegnotitie ontvangen. Misschien heeft u opmerkingen en heeft u de notitie nog niet goed kunnen voorbereiden of misschien wilt u ook gezien uw spreektijd een alternatief. We willen u voorstellen om uw opmerkingen dan naar de griffie te sturen, met een CC'tje naar raad en college. Dan worden die opmerkingen dus allemaal nog gewogen en meegenomen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Kort, gezien de spreektijd. Het gaat over het portefeuillehoudersoverleg Wonen. Wij lezen in de stukken dat in 2018-2019 het aantal actief woningzoekenden met 10.000 is gestegen, terwijl het aantal beschikbare woningen is afgenomen en dat er minder dan 3.000 woningen zijn voor meer dan 25.000 actief woningzoekenden. De oplossingsrichting die Holland Rijnland daarvoor voorstelt, is: flexibele woningen en tijdelijke contracten. Dat is een tijdelijke oplossing voor een structureel probleem. Wij zouden graag zien dat Voorschoten pleit voor meer structurele oplossingen en het niet zoekt in tijdelijkheid.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. De opmerking van de heer Maassen steunen wij volledig.

De **voorzitter**: Wethouder Cramwinckel, ook gezien het tijdstip graag kort. Het is al 23.00 uur.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Ik ben het met de opmerking van de heer Maassen eens. Het gaat om structurele oplossingen, maar we moeten de flexibele oplossingen niet weggooien, want daarmee kunnen we een aantal kortetermijnproblemen oplossen. Het is dus en-en, niet of-of.

De **voorzitter**: Daarmee hebben we dit agendapunt volgens mij afgehandeld.

12. Bekrachtiging geheimhouding

De **voorzitter**: Er zijn geen voorstellen voor bekrachtiging van geheimhouding.

13a. Motie 178 van het CDA over leerwerkplekken in nieuwe organisatie

De **voorzitter**: We gaan de twee moties die vreemd zijn aan de orde van de dag, in volgorde behandelen. Bij de tweede wil ik een procedurevoorstel doen. Voor motie 178 geef ik kort het woord aan de heer Van Oostrum. U heeft als fractie nog heel weinig tijd, volgens mij 1 minuut of 1 minuut en 4 seconden. Dus houd u het kort.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. We hebben in de commissie Mens en Samenleving het leerplichtrapport besproken. Wij hebben daar met elkaar geconstateerd dat het aantal mensen dat zonder diploma het onderwijs verlaat, gestegen is met 13%: van 45 naar 51. Wij constateren dat niet voor elke leerling een startkwalificatie haalbaar is en dat leerwerkplekken een voorziening of methode zijn die ertoe leidt dat kinderen of jonge leerlingen weer deel kunnen nemen aan de maatschappij. Wij vinden dat de gemeente daarin een voortrekkersrol of een voorbeeldfunctie heeft. Met behulp van deze motie roepen wij het college op om in de nieuwe werkorganisatie ook leerwerkplekken te faciliteren, zodat onze jonge inwoners, jonge leerlingen, weer volwaardig mee kunnen gaan doen in onze samenleving en zodat wij samen met Leerplicht zoeken naar oplossingen in de nieuwe werkorganisatie. De motie luidt:

"Motie 178.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 28 januari 2021,

gehoord de beraadslaging in de commissie Mens en Samenleving d.d. 14 januari 2021, waarin het Jaarverslag van het Regionaal Bureau Leerplicht, Schooljaar 2019-2020 werd besproken a.d.h.v. onder ander van het volgende:

Er is een toename van voortijdig schoolverlaters vermeld – 45 in 2019 naar 51 in 2020 - zonder of met beperkt inkomen of met uitkering. Zie grafiek blz. 24

Vervolgens staat er op blz. 19: 'Door de verzuimaanpak (zie hoofdstuk 3) en vroegtijdige gesprekken op school probeert het RBL schooluitval te voorkomen. Als jongeren toch willen of moeten stoppen met hun opleiding, helpen wij hen waar mogelijk naar een andere opleiding. Als een startkwalificatie niet haalbaar blijkt, begeleiden wij hen naar een zo passend mogelijk alternatief. Dit kan bijvoorbeeld werk zijn, maar ook hulpverlening of lokale projecten waar jongeren zich verder ontwikkelen. Gemeenten hebben op die manier ook een belangrijke rol bij voortijdig schoolverlaters.'

constaterende dat:

a. er vanuit de commissie unaniem positief geantwoord werd op de vragen:

- Deelt de commissie de mening van het CDA dat er kansen liggen om leerwerktrajecten te realiseren in een nieuwe ambtelijke organisatie?

- En zo ja, dat dit ook onderdeel dient te zijn van een organisatiestructuur?;

b. leerwerkplekken creëren bij bijvoorbeeld de facilitaire dienst, ICT, Uitvoerend bedrijf, afdeling Archief een potentiële eerste invulling kan zijn;

overwegende dat:

a. de gemeente een voorbeeldfunctie heeft bij het creëren en aanbieden van leerwerkplekken;

b. bij jongeren die een uitkering ontvangen, de woongemeente van de jongere de regie heeft;

c. vanuit het Rijk een loonkostensubsidie (LKS) beschikbaar is voor leerwerktrajecten;

d. als werkgever via de UWV een subsidie lage inkomensvoordeel (LIV) aangevraagd kan worden;

verzoekt het college:

- 1. om leerwerkplekken te realiseren in de nieuwe ambtelijke organisatie;*
- 2. om het RBL te raadplegen m.b.t. hoe dit het beste gerealiseerd kan worden;*
- 3. om na realisatie actief in te zetten op bezetting van deze leerwerkplekken met jongeren/voortijdig schoolverlaters/uitkeringsgerechtigden,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Zijn er leden die nog kort hierop willen reageren? Dat is niet het geval. Ik zal namens het college reageren. Wij vinden dit een sympathieke motie en wij vinden absoluut dat je in de toekomst echt moet kijken of je leerwerkplekken kan realiseren ten behoeve van jongeren die moeten worden voorbereid op deelname aan de maatschappij en op werk. Wat ons betreft zouden we verder gaan door ook te kijken of er in het kader van een opleiding stageplekken zijn. Er zijn zoveel manieren waarop dat kan. Toch hebben we een beetje een probleem met deze motie. Als de motie wordt aangenomen, zouden we ermee aan de slag moeten. Eigenlijk hebben wij daar nu niet de mogelijkheid voor. We zitten natuurlijk in de ontvlechting, in de opbouw van de eigen organisatie, maar we zijn het op zich wel hiermee eens. We zouden het zelfs breder willen zien en we zouden daar straks met u over willen praten. Zou het mogelijk zijn dat u de motie aanhoudt en dat we, als dit najaar die nieuwe organisatie is ingevuld, waarbij we echt prioriteit aan andere doelen moeten geven - we hebben geen capaciteit en we moet eerst ervoor zorgen dat mensen op hun plek komen, zodat ze hun basiswerk en de wettelijke taken goed doen - daarna met u hiernaar kijken en dat u de motie dan opnieuw naar voren brengt? Dan kijken we hoe we dit gaan doen en hoe we een goede bijdrage geven aan dat wat in het belang van onze jeugd en onze toekomst is.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Ik snap uw motieven en argumenten. U heeft het druk met de reorganisatie en we zitten volop in corona. Wij vinden uw voorstel dus zinvol en inhoudelijk juist. We vinden het ook fijn om te horen dat u nog wat breder zou willen kijken dan de strekking van de voorliggende motie. Dus dank u wel voor uw toelichting. Wij nemen uw voorstel graag over.

De **voorzitter**: Dan begrijp ik dat motie 178 met mijn toezegging wordt aangehouden. Die toezegging heeft u binnen. Dank voor uw medewerking.

13b. Motie 181 van de VVD, D66 en het CDA over een plan voor overgang naar post-coronatijdperk

De **voorzitter**: Deze motie kreeg ik echt kort voor het begin van de raadsvergadering. Dat geldt ook voor anderen. Tot mijn verbazing is er geen minimale indieningstermijn voor een motie die vreemd is aan de orde van de dag. Dat is in veel andere gemeenten wel het geval. Ook gezien het tijdstip en het feit dat wij over alle coronamaatregelen zowel qua verslag als wat we kunnen gaan doen, gaan praten in de vergadering van de commissie Burger en Bestuur op 18 februari, is mijn voorstel - maar de indiener moet daarmee akkoord gaan - om dit te bespreken in de commissie Burger en Bestuur en deze motie of een aangepaste motie eventueel in de daaropvolgende raadsvergadering in te dienen. Maar ik moet eerst kijken naar de indieners. De eerste indiener is de heer Van den Dool.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Ik hoor goed wat u zegt. Deze motie geeft wel een bepaald signaal af aan mensen die op dit moment toch wel krap zitten en met moeite deze coronacrisis gaan overleven. Het is een opdracht die kan worden uitgevoerd. Wat dat betreft kunnen we het volgens mij misschien beter hebben over de vraag of het het college lukt om binnen de gestelde termijn iets te doen. Maar ook omdat een deel van deze motie kan worden meegenomen, bijvoorbeeld in de ontwikkeling van het nieuwe economische beleid, waar we het al over hebben gehad, denk ik dat we er op zich best een beslissing over kunnen nemen.

De **voorzitter**: Dus u hecht aan het behandelen van de motie. Dan doen we dat. Wilt u de motie nog nader toelichten?

De heer **Van den Dool** (VVD): Ja, toch nog even een toelichting.

De **voorzitter**: Graag kort, want ik geloof dat u nog een heel klein beetje tijd heeft.

De heer **De Graaf** (PvdA): Misschien kan de heer Van den Dool gelijk de vraag meenemen of hij gedacht heeft aan het idee om de breedte van de motie uit te breiden, want we hebben bij de Na-jaarsnota besloten om ook € 150.000 beschikbaar te stellen voor post-corona-effecten. Ik zou het gek vinden als dat niet bij deze motie wordt betrokken. Dan zou je immers twee aparte trajecten krijgen. Hoe ziet de heer Van den Dool dat?

De heer **Van den Dool** (VVD): Op zich klinkt het als een goede suggestie om dit vooral efficiënt te doen, dus niet twee dingen naast en met elkaar. Wat dat betreft laat ik dat dus aan het college. Deze motie is een opdracht aan het college om na te denken over extra maatregelen of over compensatie voor groepen mensen die de coronacrisis waarschijnlijk niet gaan overleven maar daarna geen enkele kracht of financiële middelen meer hebben, om iets te doen om zo snel mogelijk terug te gaan naar de samenleving die we gewend waren. Wat dat betreft is de motie breed geformuleerd in wie dat zijn, maar ook in de opdracht aan het college ten aanzien van hoe het college hier invulling aan kan geven: in de vorm van beleid of in de vorm van het opstellen van een fonds. Daar is de motie inderdaad relatief breed over. De motie luidt:

"Motie 181.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 28 januari 2021,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- *de huidige coronapandemie ook een stevige weerslag heeft op de Voorschotense economie, het centrum, ondernemers en maatschappelijke organisaties;*
- *steunmaatregelen vaak maar net of soms net niet toereikend zijn gedurende de coronapandemie en er nog geen exitplan is;*
- *uit de Informatiebrief 004 Decemercirculaire Gemeentefonds 2020 blijkt dat Voorschoten in 2021 extra geld beschikbaar heeft, groot € 159.000;*

overwegende dat:

- *de huidige maatregelen gericht zijn op het doorkomen van de crisis en daarmee nog niet wordt voorzien in een goede start na (gedeeltelijke) opheffing van de beperkingen;*
- *er een reëel risico bestaat op omvallen van organisaties zoals ondernemingen in het dorp en mogelijk op een kostenstijging voor de gemeente, mede als gevolg daarvan;*
- *om de gehele pandemie door te komen voor sommige organisaties nog een zetje in de rug nodig zal zijn;*
- *een impuls direct na de coronapandemie nodig zal zijn om de Voorschotense economie, lokale werkgelegenheid en leefbaarheid van gemeente en ons centrum voortvarend op weg te helpen zonder een lange crisisnasleep;*

verzoekt het college om zorg te dragen voor extra ondersteuning om de overgang te kunnen maken naar het post-coronatijdperk ten behoeve van de Voorschotense economie, lokale werkgelegenheid, levendigheid en leefbaarheid van het dorp en maatschappelijke organisaties, en voor 1 april met een plan te komen, bijvoorbeeld een op te zetten fonds, om organisaties waarbij de landelijke en provinciale regelingen tekortschieten toch een steuntje in de rug te geven,

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Ik zie een aantal handjes, maar ik zie dat het CDA, de SP en de Partij van de Arbeid geen spreektijd meer hebben.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Ik wil de motie graag kracht bijzetten. Wat D66 betreft had uw voorstel om de motie naar de volgende vergadering van de commissie B&B te trekken, ook gekund, maar ik deel volledig met de heer Van den Dool het belang van het afgeven van dit signaal aan de vele Voorschotenaren die zich, ook als de eerste noodhulp voorbij is, echt zorgen maken over hun toekomstperspectief, of dat nou ondernemers, maatschappelijke organisaties of personen

zijn. Ik denk dat het heel goed is als we vandaag als raad uitspreken dat we daar sowieso een plan voor willen hebben liggen. Dat is wat de motie voorstelt. Wellicht is de motie in dat opzicht nu ook een goed signaal, juist in de richting van de commissie B&B, want dan kunnen we in de commissie B&B wat nader met elkaar spreken over hoe de details daarvan eruit zouden kunnen zien en daar ook met u als college over spreken. De heer De Graaf wees er terecht op dat we vorig jaar ook een voorstel hebben aangenomen. Dat kan erbij betrokken worden. Ik weet dat er ook enkele andere fondsen zijn waar we als gemeente over beschikken en die bij tijd en wijle ingezet zouden kunnen worden voor het ondersteunen van ondernemers die in acute problemen komen. Wellicht kunnen we in de commissie B&B dus praten over de richtingen waaraan we kunnen denken, maar ik deel volkomen met de heer Van den Dool dat het afgeven van het signaal aan ondernemers, culturele organisaties, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties ontzettend belangrijk is, want de zorgen zijn groot en breed gedeeld.

De **voorzitter**: Uw punt is duidelijk. Ik vraag iedereen om het kort te doen. De heer Van den Dool heeft nog 25 seconden.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Het voorstel is niet fout, maar het lijkt ons wat geïsoleerd. Je kunt je toch niet voorstellen dat in een situatie waarin de problemen werkelijk voorbij de plinten klotsen, het college door de grootste coalitiepartij erop gewezen moet worden om eindelijk eens aandacht te geven aan de ramp die zich voltrekt? Dat geloof ik niet. Er wordt gesuggereerd dat er een post van € 159.000 euro is. Althans, dat bedrag wordt genoemd; er wordt niet verzocht om dat aan te wenden. We pleiten echt voor een integrale aanpak. We willen dit dus veel liever bespreken in de commissie B&B en vervolgens in de daaropvolgende raadsvergadering, dus wat later.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Ik wil allereerst ook namens onze fractie het punt van de heer Van den Dool en de heer Andringa onderstrepen dat er inderdaad een grote klap is en dat het belangrijk is dat we een signaal afgeven. Ik ben het geheel met de heer Andringa eens dat het belangrijk is dat er een plan komt te liggen. Maar we hebben wel enige twijfels over de manier waarop dit voorstel is opgesteld, want het gaat hier niet zomaar om een plan voor de post-coronaperiode. Het gaat erom om voor 1 april een plan op te leveren. Dat is toch een behoorlijke druk die erop gezet wordt, waarbij we dan ook een vraag moeten stellen. Het plan zou voor 1 april aangeleverd moeten worden. Als we pech hebben, zitten we hier tot het eind van dit jaar mee. In hoeverre is dat plan aan het eind van het jaar nog even relevant? Is dit het juiste moment of moeten wij dit wat anders aanvliegen en gaande het proces kijken waar wij kunnen helpen? Daarbij heb ik ook een vraag aan het college. Zoals wij hebben begrepen in de begrotingsdiscussie, is het college op dit moment actief in de ondersteuning van de samenleving in de meest brede zin, zowel bij ondernemers als bij maatschappelijke organisaties. Kan het college dat onderschrijven en valt daar een verbinding mee te maken? Want we moeten natuurlijk ook voorkomen dat er een harde knip komt, waarbij we van het ene regime in het andere komen en mensen juist daarom om gaan vallen. Ik hoor graag de reactie van het college.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. De motie van D66, het CDA en de VVD kwam vanmiddag inderdaad op het laatste moment binnen. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het een sympathieke motie vind. Ik ben erg voor het steunen van onze ondernemers in het dorp en ik vind dat we daar aandacht aan moeten besteden. Dat geldt ook voor de maatschappelijke organisaties. Ik vraag me wel af wat "maatschappelijke organisaties" betekent en met name of ook de sportverenigingen en bijvoorbeeld de Cultuurfabriek erbij zitten. Ik heb vanmiddag toevallig een aantal ondernemers in het dorp gesproken. Zij trekken het echt niet meer. Het gaat heel erg slecht met hen. In het gesprek dat ik met hen heb gevoerd, werd ook gezegd dat half Nederland denkt dat zij volledig gecompenseerd worden. Dat is niet zo. Dat is natuurlijk iets wat eigenlijk ook weggenomen moet worden uit de politiek en de samenleving: ze worden niet volledig gecompenseerd. Voor ons dorp is het heel erg belangrijk dat onze ondernemers blijven. Als ondernemers overeind blijven, blijft ook de levendigheid van ons dorp overeind. Want vergeet niet: als wij de sportverenigingen niet steunen, doen onze ondernemers dat. Ik denk uiteindelijk dus dat de motie heel sympathiek is, maar het enige punt dat ik heb, is dat die maatschappelijke organisaties niet alleen bestaan uit Voorschoten voor Elkaar, maar ook uit de Cultuurfabriek en de sportverenigingen. Dan maken we er met elkaar een geheel pakket van. Dan denk ik dat het een hele mooie motie is, waarmee we met elkaar inderdaad verder kunnen naar de commissie Burger en Bestuur om daar verder te praten over hoe we in de toekomst moeten omgaan met alle mensen die heel veel leed hebben door wat er op dit moment allemaal met de ondernemingen en daaromheen gebeurt. Laten

we de zorg ook niet vergeten, maar we hebben ook nog de jeugdzorg. Daar gaat het ook niet goed mee. Daar komt ook nog heel veel bij kijken. Ik denk dat we onze centjes heel goed moeten bewaren om dit soort dingen voor de toekomst waar te kunnen maken, zoals in de motie wordt gezegd.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Een paar opmerkingen. Ook het college ondersteunt de noodzaak - en de gedachte daarachter - om onze inwoners en ondernemers te ondersteunen. Daar is geen enkel misverstand over. Wij hebben aan het eind van het vorige jaar een heel pakket steunmaatregelen uitgevaardigd om onze verenigingen, culturele instellingen en dergelijke te ondersteunen. U heeft dat kunnen lezen in een informatiebrief die u ontvangen heeft. Verder is datgene wat wij als gemeente doen, aanvullend op wat het Rijk aan steun ter beschikking stelt. Het punt waar het nu om draait, is dat in de motie wordt gevraagd om een plan. Wij zien als college toch een iets andere route. Er zijn op dit moment een aantal gemeentelijke fondsen beschikbaar voor steun. U bent vorig jaar akkoord gegaan met de begroting voor dit jaar om een steunfonds van 1,5 ton voor corona op te zetten. Er is ook een fonds beschikbaar - het Bbz-fonds - waaruit zelfstandige ondernemers bijvoorbeeld bijstandssteun kunnen krijgen. Verder geven wij als gemeentelijke opdrachtgever voor allerlei werken die wij moeten uitzetten, binnen de ruimte die de aanbestedingsregels ons daarvoor bieden, ook extra aandacht aan lokale ondernemers, want er moeten gewoon opdrachten binnengehaald worden.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Van Herk, maar de spreektijd van Voorschoten Lokaal Sterk is op. Daar is dus geen tijd meer voor.

Wethouder **Cramwinckel**: Het gaat aan de ene kant dus om een landelijk probleem bij hoe wij in de volgende fase onze inwoners, organisaties en ondernemers gaan steunen. Vandaag heeft het kabinet een extra steunpakket door de Kamer heen gekregen waarin weer een uitbreiding is opgenomen van bestaande regelingen, zoals de loonsubsidie, de Tegemoetkoming Vaste Lasten en hulp voor zzp'ers. Dat is dus bovenop de regelingen die tot op heden van kracht waren en dat zal ook effecten gaan hebben in onze gemeente. Het college stelt nu voor dat wij gewoon nog eens even op een rij zetten wat er op dit moment feitelijk gedaan wordt - dat is gedeeltelijk al gedaan en gedeeltelijk kunnen we dat nog actualiseren - en dat we van daaruit met u in de commissie Burger en Bestuur de discussie aangaan over wat er extra nodig is. Ik wijs er ook nog op - maar dat is een bijkomend argument - dat we met de hele organisatie ook in een enorme ontvlechtingsoperatie zitten. Dat is al eerder aan de orde geweest. Ik denk ook dat we goed moeten kijken welke opdrachten we bij de organisatie neerleggen, want die kan er niet veel bij hebben bovenop alles wat er gewoon nu al feitelijk gebeurt. Met het oog op de tijd wil ik het hierbij laten, maar onze conclusie is dat we de motie in deze vorm ontraden, niet omdat we de bedoeling niet onderschrijven - want die overschrijven we wel - maar omdat we de route van een apart plan niet onderschrijven.

De **voorzitter**: We gaan over tot de besluitvorming.

In stemming komt motie 181 van de VVD, D66 en het CDA.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen. Een stemverklaring mag altijd, maar heel kort.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Heel kort. Onder "maatschappelijke organisaties" versta ik ook verenigingen, de Cultuurfabriek en dat soort organisaties.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. We zijn blij met het antwoord van het college. Net als GroenLinks onderschrijft het college het belang van het onderwerp. We denken dat het zeker belangrijk is om hierover te spreken, maar wij nemen graag het aanbod van het college aan om dit in de commissie B&B door te nemen. Wij zullen op dit moment dus tegen dit voorstel stemmen.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Ik zou bijna hetzelfde kunnen zeggen als de heer Deuzeman, behalve dat de conclusie anders is. We waarderen de beantwoording door het college en we snappen het punt van het college ook heel goed. We willen ook absoluut dat het college in de uitwerking hiervan nog de vrijheid heeft en ook pakt die noodzakelijk is om de invulling op een goede manier te doen. Maar ons gevoel is dat de motie al die ruimte ook gewoon biedt en dat we hiermee niet meer doen dan een belangrijk signaal geven aan de inwoners, de ondernemers en de maatschappelijke organisaties in Voorschoten. Dat signaal willen we graag afgeven. Daarom steunen we

de motie. Laten we daar inderdaad in de volgende raads­cyclus verder over doorpraten. Dan kan het college ons ook meer vertellen.

De **voorzitter**: Houd de stemverklaringen kort.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Het onderwerp van deze motie belangrijk vinden betekent dat je er gewoon voor stemt en dat je dit door laat gaan. Ik benadruk wat de heer Andringa ook al heeft gezegd: we hebben het college een bepaalde vrijheid gegeven in hoe hiermee om te gaan. Ik denk dat dat erbij hoort, maar dit signaal moeten we nu toch echt afgeven in plaats van achteraf te reageren.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik wil me juist niet in het frame laten drukken dat je, als je hiertegen stemt, net doet alsof dit niet belangrijk is, zoals de heer Van den Dool insinueerde. De SP vindt het onderwerp uiteraard heel belangrijk en vindt het heel belangrijk dat er wat gebeurt. Dit is daarom eigenlijk te belangrijk om dit zo eventjes te regelen met een op het allerlaatste moment geformuleerde, niet goed doorgesproken motie. De heer Van den Dool claimt dat het college alle ruimte krijgt, maar hij vraagt het college om voor 1 april met een plan te komen. Het college geeft aan dat dit geen goed idee is. Mijn fractie volgt daarom het advies van het college en zal tegen de motie stemmen, hoewel wij het erg belangrijk vinden om snel met een goed plan te komen.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. We lijken het in essentie eens te zijn, maar we komen met een aantal fracties toch op precies tegenovergestelde posities uit. We zijn het uiteraard eens met het feit dat het college alles moet doen om niet alleen ondernemers, maar ook stichtingen, verenigingen, instellingen en iedereen en alles te helpen, waar mogelijk. Het einde is niet in zicht. Dus we steunen de lijn van de wethouder en we zijn niet voor de motie.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Fijn dat ik nog via een stemverklaring kan reageren. Het is vooral een signaal aan de mensen die het op dit moment moeilijk hebben, om aan te geven dat we als raad hierin meedenken en meedoen. Het gaat om aanvullende maatregelen, niet om vervangende maatregelen. Als er in de toekomst gaten vallen, dan is deze motie daar dus voor bedoeld.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Zoals wel vaker volg ik in dezen ten aanzien van dit onderwerp de wijsheid van het college. Wij zullen om die reden, ook genoemd in de goede betogen van de heer Deuzeman en de heer Maassen, tegen de motie stemmen.

De motie wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de VVD, het CDA, D66 en Voorschoten Lokaal Sterk ervoor hebben gestemd en de overige fracties ertegen.

15. Sluiting

De **voorzitter**: We zijn aan het einde van de vergadering gekomen. We zijn een beetje uitgelopen. Dat is niet goed, maar het was wel een stevige agenda. Ik wens u nog een prettige avond en een goede nacht en ik sluit de vergadering.

De voorzitter sluit om 23.24 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 4 maart 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Drs. B.J. Urban

Ch.B. Aptroot